

Amerika gal nedalyvaus Genoa Konferencijoj

Bedarbė mažėjanti

Anglai žudo egiptiečius

Amerika veikiausia nedalyvaus Genoa konferencijoj

Skaitykite, kad laikas jai dar nėra
pribrendęs. Europa turinti pati
pirmą kiek susitvarkyti.

WASHINGTON, sausio 26. — Jei Jungt. Valstijos atsisakys dalyvauti Genoa ekonominėje konferencijoj, Europa turės suprasti, kad ji pati viena savo spėjimais turi atsistoti ant savo kojų. Tokią nuomonę išreiškė vienas Europos delegatų Washingtono konferencijoje. Jis sako, kad Europos delegatai yra įsitikinę, kad Amerika atsisakys dalyvauti Genoa konferencijoje.

Tėčiau jie mano, kad Jungt. Valstijų atsisakymas dalyvauti Genoa konferencijoje, nepriešingai atšaukti, o tik atidėti iki baandžio mėn.

Iš Amerikos oficialinių ratelių patirta, kad Jungt. Valstijos nesipriešintų dalyvavimui toje ekonominėje konferencijoje, jei ji būtų suaukta kiek vėliau. Jos mano, kad toji konferencija būtų daug sėkmingesnė, jei būtų duota daugiau laiko nusistovėti Europos padėčiai. Dabar gi laikas tokiai konferencijai dar nesąs pribrendęs.

Pasak niekurių valdininkų, Jungt. Valstijos gal ir dalyvauti paskesnėje konferencijoje, kada būtų galima tikėtis kėnos geresnio atsiėkti, bet jos negalės dalyvauti tokioje konferencijoje, kurioje pavieni interesai vien savo naudai žiūrės. Tikimasi, kad prezidentas Hardingas paskels savo nusistatymą linki šios konferencijos pėtnyčios.

Artimi administracijai žmonės sako, kad Amerikos politikų nuomone, yra keturi pamatiniai principai, kuriais Europos valstybės turi pirmiausiai imti ir praveisti gyvenimui, jei jos nė pagerinti savo ekonominę padėti. Jais yra:

1. Sumažinti savo dideles kariuomenes, kurios ištūstina valstybių iždus ir neleidžia milijonams žmonių sugrįžti prie produktyvio darbo.

2. Bandyti subalansuoti šalies biudžetus, uždedant gėnėlius mokesčius, pripažįstant teisingus finansinius susitarimus ir sustojant traukti į biudžetus daugiau pajamų, negu galima tikėtis gauti.

3. Sustabdyti leidimą milžiniškų sumų naujų popierinių pinigų.

4. Pripažinti, kad ekonominis Europos atsigavimas priklauso nuo Vokietijos ekonominio atsigavimo, delei ko reikia greičiausia išristi kontribucijų klausimą.

SKAITYKIT IR PLATINKIT
"NAUJIENAS"

"Socialdemokratas"

Mūsų draugų savaitinis laikraštis
iš Kauno. Skaitytis visi.
Gaujamas Naujienose
Kaina 5c

Gal atšauks Genoa ekonominę konferenciją

Bus atšaukta, jei jai pasipriešins Jungt. Valstijos ir nesutiks joje dalyvauti.

WASHINGTON, sausio 26. — Oficialiniuose rateliuose gauta žinių, kad Italijos valdžia neužligo padarys žingsnių, kad atšauks Genoa ekonominę konferenciją. Tuo būtų išvengta nesmagumo, kuris pasidarytų, jei Amerika atsisakytų dalyvauti toje konferencijoje. Visur viešpatauja nuomonė, kad prezidentas Hardingas višai paskels administracijos nutarimą prieš dalyvavimą toje konferencijoje.

Anglija irgi už atidėjimą.

LONDONAS, sausio 26. — Oficialiniuose rateliuose tapo pripažinta, kad internacionalinė ekonominė konferencija Genoa praisis atidėti, jei Jungtinės Valstijos ir Francija ir toliau jai priešinsis. Sprendžiama tėčiau, kad Anglija daro plėnų atsakyti i Jungt. Valstijų užmetimus delei tos konferencijos ir vistiek vykinti konferencijos suaukimo plėnus.

Bedarbė mažėjanti

Skaitykite, bedarbių dabar siekias
2,500,000.

WASHINGTON, sausio 26. — Valdininkai mano, kad bedarbė Jungt. Valstijose pastaruoju laiku sumažėjusi per pusę. Tai esą įvykė daugiausia delei bedarbės konferencijos, kurią buvo suaukęs prezidentas Hardingas.

Dabar esą apie 2,500,000 žmonių neturinčių darbo. Metai atgal buvę 5,000,000 bedarbių. Normaliniuose laikuose bedarbių budavę nuo 1,000,000 iki 1,500,000. Tie valdininkai pranašauja, kad iki pavasariui ar vasarai bedarbė visai išnyksianti.

Anglai žudo egiptiečius.

Caire naujuose sumišimuose
užmušta 190 žmonių 1,0% sužeista.

LONDONAS, sausio 26. — Evening Star gavo žinių iš Rymo, kad Caire prasidėjo nauji sumišimai, kuriuose 190 žmonių liko užmušta ir 1,000 sužeista. Žinia sako, kad Anglijos kareiviai sukilimą numalšino.

Nė patvirtavimo, nė užginčijimo šiai žiniai Londone dar nėra gauta.

9 žmonės žuvo juroje.

ST. JOHN, N. F., sausio 26. — Manoma, kad ant paskendusių norvegų laivo Mod žuvo 9 žmonės, iš igulos, kadangi jų iikišiol nepasisekė surasti. Kiti jurininkai tapo išgelbėti.

Popiežius palaidotas.

Su didelėmis ceremonijomis jo
lavonas uždarytas i tris karstus
ir palaidota bazilikoje.

RYMAS, sausio 26. — Popiežius Benediktas XV šiandis tapo palaidotas su didelėmis ceremonijomis šv. Petro bazilikoje.

Laidotuvių ceremonijose dalyvavo tik kardinolai ir vatikano gyventojai, popiežiaus didžiūnai ir prie vatikano esantys diplomatai. Šiapi žmonių nė vienas neįeista buvo dalyvauti ir prieš laidotuves juos visus, kariuomenės pagelba, iš bažnyčios išvaryta.

Pirmiausia popiežiaus lavoną nunešta i vieną bazilikos kopličių, lydin jį didžiausioj tvarkoj, visiems stovint eilėj sulig savo "čėnais". Ten, kopličioj, atliakta pamaldos, o po jį sekė laidojimo ceremonijos. Pirmiausia lavoną idėjo i cipriso medžio karstą (grabą); tada vienas kardinolų apdengė popiežiaus veidą šilkinu šydu, sudėjo i karstą kruvą medalių ir pinigų maišuką; kitas kardinolas visai apdengė lavoną raudonu rubu, o palei jo jas padėjo misingio volelį, ant kurio buvo parašyta trumpa popiežiaus biografija. Tada suteikta popiežiui dar vieną absoliuciją ir karstą uždaryta, prispaudžiant prie jo daugybės antspaudų.

Po to karstą idėta i švininį karstą, kurį tuojaus užlieta, ir galiausiai i medinį karstą, prie kurio pridėta irgi daugybė antspaudų ir užrašas:

"Lavonas Benedikto XV, vyriausio pontifio, kuris gyveno 67 metus, laikė šv. Petro sostą 7 metus ir mirė sausio 22, 1922."

Ceremonijos tuo pasibaigė ir karstą nunešta i bazilikos rusi, kur stovi ir kitų popiežių karstai.

Tuo tarpu kova už naują popiežių nesiliauja. Kalbama, kad kardinolų konklava galbut bus tūlam laikui atidėta, kadangi esą negalima spėti prisirengti prie rinkimų. Rinkimuose naujojo popiežiaus kalbama vien apie politiką. Svarbiausiu klausimu yra Italija. Vieni nori taikintis su Italija, kiti tam priešinasi. Tarp kardinolų kuriasi blokai. Taip Francijos, Lenkijos ir Belgijos kardinolai buk priešinasi taikai su Italija, nes to nenorinti Francija. Ji dabar yra didžiausia katalikiška šalis ir lošia svarbią rolę prie vatikano. Ji todėl nenori užleisti savo vietos Italijai.

Plenuoja naują sutartį.

WASHINGTON, sausio 25. — Prezidentas Hardingas dabar svarsto ir galbut neužligo užgirs pasiūlymą, kad Jungt. Valstijos padarytų naują sutartį su Vokietija, kurią būtų įkurta arbitracijos komisija išrišimui privatinų reikalavimų atlyginimo nuostolių, pasidariusių delei pasaulinio karo. Apie tą sutartį buvo svarstoma konferencijoj tarp prezidento, sekretoriaus Hughes ir respublikonų vadovų kongrese.

Valdžia taipjau pritaria suteikimui \$5,000,000 paskolos Liberijai (negrų respublikai Afrikoje).

DUBLINAS, sausio 26. — Grėšes Airijos geležinkelio darbininkų streikas šiandis tapo sutaukintas.

Danijos darbininkus laukia smarki kova.

STOCKHOLM, sausio 26. — Kaip pranešama iš Danijos, Danijos organizuotus darbininkus laukia netolimoj ateityj sunki ir smarki kova. Samdytojai jau įteikė darbininkams ultimatumą, kad jei neprisims algų nukapojimo, vasario 3 dieną bus paskelbtas visuotinas lo-kautas.

Darbininkai reikalauja, kad algos būtų nustatytos sulig pragyvenimo brangumo ir sutinka biskučiu numazinti algas tose vietose, kur pragyvenimas yra pigesnis.

Esančia padėtimi naudojasi komunistai ir sindikalistai ir kursto darbininkus prie paskelbimo generalinio streiko, darbininkų diktaturoj, užgriebimo dirbtuvių ir t. p.

Nors darbininkai yra gerai organizuoti, bet taipjau gerai organizuoti yra ir kapitalistai. Jie turi organizuotus burius sa-

Anglija skolins Austrijai.

Paskolinsianti \$12,250,000
tulomis sąlygomis.

LONDONAS, sausio 26. — Anglija sutiko paskolinti Austrijai 2,500,000 sv. sterlingų (normaliai \$12,250,000), su sąlyga, kad Austrija tuos pinigus išleis po Anglijos priežiūra. Be Anglijos priežiūros, pasitatyta dar sekamas sąlygas:

1. Kad dalis tų pinigų būtų išleista užmokėjimui už Amerikos maistą.

2. Kad dalis būtų panaudota atmokėjimui Austrijos užsienio skolų.

3. Kad likusi dalis pinigų būtų atsargiai išleista atgaivinti prie prekybos ir pakėlimui vertės savo pinigų.

Austrijai grėšia galutinas suirimas delei visiškio nupuolio Austrijos pinigų vertės, sako Vienos žinia.

Manoma, kad premieras Lloyd George neužligo svarstys Austrijos padėti su Jungtinėmis Valstijomis, kadangi Amerika yra nemažai paskolins Austrijai pinigų, duodama jai maistą.

vanorių, daugiausia iš studentų ir raštinių darbininkų, kurie streikų laike užima streiklaužių vietas. Ir pagelba tų savanorių kapitalistams pasisekė sulaužyti ne vieną ir didelį darbininkų streiką. Jais buvo sulaužytas ir visuotinas Danijos laivų ir uostų darbininkų streikas.

LANŠING, Mich., sausio 26.

— Valstijos sekretoriaus raportas rodo, kad Michigan valstijoj yra 485,367 automobiliai ir "treileriai" (prikabinami prie automobilių askiri vežimai). Iš to skaičiaus 426,984 yra pasivažinėjimo automobiliai, 54,053 trokai ir 4,330 "treileriai." Skaitykite automobilių 1921 m. padidėjo 65,000.

PINIGŲ KURSAS

Vakar, sausio 26 d., užsienio pinigų kaina, perkant jį ne mažiau kaip už 25.000 dolerių, bankų buvo skaitoma Amerikos pinigais šiaip:

Anglijos, 1 sv. sterlingas	\$4.23
Austrijos 100 kronų	8c.
Belgijos 100 frankų	\$7.35
Danijos 100 kronų	\$20.09
Finų 100 markių	\$1.83
Francijos 100 frankų	\$8.13
Italijos 100 liru	\$4.45
Lietuvos, 100 auksinių	60c
Lenkų 100 markių	3/4
Norvegų 100 kronų	\$15.76
Olandų 100 guldenų	\$36.52
Svedų 100 kronų	\$25.02
Šveicarų 100 frankų	\$19.47
Vokietijos 100 markių	50c

15,000,000 rusų turės mirti badu.

Daugelio jų visai nebegalima
išgelbėti, jei ir būtų duota pil-
niausia pagelba, sako
Dr. Nansen.

GENEVA, sausio 26. — Dabar Rusijoje badauja 19,000,000 žmonių ir iš jų 15,000,000 tikrai turės žūti jei nebus suteiktai labai umi pagelba. Taip pasakė Dr. Nansen tautų sąjungos internacionaliniam Rusijos šelpimo komitetui.

Nasen sakė, kad jis nėra pilnai patenkintas Rusijos pildymu rugp. 27 d. sutarties; ypač taisytina yra transportacija.

Paduodamas naujas žinias apie Rusijos badą, jis sakė, kad badas palietė apie 33,000,000 žmonių ir dabar jau nebegalima spėti išgelbėti visus, net jei geležinkeliai veiktų geriausia.

Prie esamų aplinkybių nuo dabar iki sekamos pūtės galima bus nugabenti grūdų tik kad išgelbėjus apie 6,000,000 ar 7,000,000 žmonių.

Daugiau to, komitetas neturi užtektinai pinigų, kad supirkus maistą, nes esančių ižde 28,000,000 auksinių frankų toli neužtenka. Dar daug pinigų reikia surinkti iki gegužės, nes po to laiko duoti pagelbą bus pervėlu.

Prašo pašalinti lavonus.

Kviečia tai padaryti amerikiečius, nes Rusijai grėšia naujas pavojus.

BERLINAS, sausio 26. — American Society of Friends pasiuntė i Washingtoną atšaukimą, kad būtų pasiųstos kelios komisijos i Rusiją pašalinti lavonus badu mirusių žmonių. Bado distrikte tie lavonai yra sukrauti kaip kokios malkos, kruvomis, gale veik kiekvieno miestelio ar kaimo. Atsišaukime pabrėžiama, kad tie lavonai netik kad gimdo pavojų naujos typho epidemijos, bet taipjau gundo žmones grįžti prie kanibalizmo (žmogėdystės), kad patiems išsigelbėjus nuo bado mirties.

Dr. Nanseno darbuotojai Rusijoje praneša, kad "badaujančių žmonių, suvalgę visus šunis, kates ir dvėselius, dabar pradėjo valgyti žmonių lavonus."

Rusija dekuoja Amerikai.

MASKVA, sausio 25. — Rusijos užsienio reikalų komisaras Čičerinas, varde Rusijos valdžios ir liaudies, šiandis pasiuntė laiską Jungt. Valstijoms, dekuodamas Amerikos žmonių ir valdžiai už suteiktą duosnios pagelbos Rusijos badaujantiems. Dekuojama ir Amerikos šelpimo darbuotojams.

Laiskas tapo įteiktas Amerikos šelpimo administracijos nariui George S. Baker, kuris grįžta i Jungt. Valstijas. Manoma, kad tas dokumentas prisidės prie geresnio susipratimo tarp Jungt. Valstijų ir Rusijos.

DUBLINAS, sausio 25. — Šiandis sustreikavo Dublino ir Pietinės Airijos geležinkelio klerkai.

Influenza New Yorke.

NEW YORK, sausio 26. — Susirgimai influenza ir plaučių uždegimu New Yorke sparčiai platinasi, bet dar nėra pakatos kom. šaukia visų sveikatos komisierius visų sveikatos biurų viršininkus pasitarimui kaip sėkmingiau bus kovoti su tolimesniu plėtojimos tos ligos.

Šiandis buvo 366 susirgimai influenza ir 131 plaučių uždegimu, kuomet vakar buvo tik 191 susirgimai influenza ir 112 plaučių uždegimu. 44 žmonės mirė plaučių uždegimu ir 3 nuo influencos.

Munšaino aukos.

CHICAGO. — Užpėreitą nakį, du žmonės, veikiausia lietuviai, Aleksandras Rynkevičius, 60 m., ir Petras Martinecas (Martinaitis?), 50 m., gyvenę prie 662 Fay st., gerai prisigėrė munšaino ir nuėjo gulti. Iš ryto rasta juos užtroškčius nuo gaso, kurį jie paliko atsuktą.

Reikalauja tyrinėjimų.

WASHINGTON, sausio 26. — Šiandis atstovas Connally iš Texas įnešė atstovų bute rezoliuciją, kuri reikalauja ištirti visą propagandą, kurią vedė ir suokalbius, kuriuos darė ir daro Amerikos aliejaus interesai prieš Meksikos valdžią. Yra žinių, kad tik tų aliejaus kompanijų pastangos ir nepriešaidis Jungt. Valstijos pripažintų Obregonio valdžią. Jos taipjau deda pastangų, kad kongresas nedarytų jokių tyrinėjimų apie jų veikimą.

Senatorius Harris įnešė senatę rezoliuciją, reikalaujančią ištirti veikimą darbtinių trąšų ir vandens įiegos trustų, kad neprileidus valdžią persamdyti H. Fordui Muscle Shoals nuosavybės. Jis sako, kad tie trustai visomis įiegomis bandė neleisti karo sekretoriui Weeks priimti Fordo pasiūlymą paimti Muscle Shoals ir juos išvystyti.

Iš Skerdyklų streiko

Nutarė testti streiką

OMAHA, Neb., sausio 26. — Frank Lauer, pirmininkas streiko komiteto, paskelbė, kad streikuojantis So. Omaha skerdyklų darbininkai nutarė 80 nuos. balsų testti ir toliau savo streiką iki jis nebus pilnai laimėtas.

Grumoją streiku.

BERLINAS, sausio 26. — Vokietijos geležinkelio darbininkai įteikė samdytojams penkių dienų ultimatumą, prigrąšindami generaliniu streiku, jėgu jų reikalavimai nebus išpildyti.

MOKINS AIRIŲ KALBĄ AIRIJOS MOKYKLOSE.

Bet ir tai tik ten, kur galės gauti tinkamų mokytojų.

DUBLINAS, sausio 26. — Švietimo ministeris Fionan Lynch šiandis paskelbė, kad gaeliška (airių) kalba turi būti mokinama visose tautinėse mokyklose, kur tik galima gauti tinkamų, tą kalbą pažįstančių mokytojų.

(Gaeliška kalba yra mirusi ir airiai jos daugiau nebevarvoja — jie vartoja anglų kalbą. Tik labai retas kuris airių, ir tai pastaruoju laiku išmoko jos inteligentai, tą kalbą tik iš dalies pažįsta. Tik pastaraisiais metais sinn feineriams pradėjus kovą už Airijos nepriklausomybę, kad pabrėžus savo tautinį skirtumą nuo anglų, pradėta tą kalbą gaivinti — bent sinn feinerių Dail Eireann posėdžiuose, o dabar pirmu kartu įvedama tą kalbą ir i mokyklas).

NAUJIENŲ

Pinigų Siuntimo Skyrius atdaras kasdien nuo 8 v. ryto iki 8 v. vakare. Nedėdieniais nuo 10 v. ryto iki 2 val. po piet.

Geriau ir Pigiau Negu Visur Kitur

Naujienu Pinigų Siuntimo Skyrius, per kurį jau tapo pasiūsta Lietuvon su viršum 50 milijonų auksinių, visą laiką rupinosi ir rupinasi, kad davus kuogreičiausia ir kuopigčiausia pinigų persiuntimą Lietuvon iš Amerikos. Tas didžiame laipsnyje jau tapo atsiėkta. DABAR NIEKAS NEGALI PASIŪSTI LIETUVON PINIGŲ GREIČIAU IR PIGIAU kaip NAUJIENOS PER SAVO DU CHICAGOS OFISU.

Naujienu Pinigų Siuntimo Skyrius šiandien yra didžiausia lietuvių pinigų siuntimo įstaiga Amerikoje, per kurią Lietuvos didieji bankai visiems amerikiečiams pataria siųsti pinigus Lietuvon. Naujienos duoda pilną gvarantiją už pinigus siunčiamus perlaidomis ir duoda paprastas gvarantijas už savo čekius. Naujienos išmaino didesnes pinigų sumas pagal pigiausio dienos kurso, koks tik yra New Yorke, ar Chicagoje. Naujienos yra korespondentu didžiausio Lietuvos banko — Lietuvos Prekybos ir Pramonės Banko Kaune. Naujienos siunčia pinigus ne tik Lietuvon, bet ir i visus kitus svieto kraštus. Siųsdami pinigus, visuomet kreipkitės i Naujienu Pinigų Siuntimo Skyrių.

NAUJIENŲ PINIGŲ SIUNTIMO SKYRIUS
Vyriausias ofisas
1739 So. Halsted St., Chicago, Ill.
BRIDGEPORTO SKYRIUS
3210 So. Halsted St., Chicago, Ill.

Kas Dedasi Lietuvoj

Metriniai saikai Lietuvoj.

Matų ir Saikų Rumai skelbia, kad nuo 1922 m. sausio 1 dienos visoje Lietuvoj galutinai įvedama metrinė saikų sistema. Nuo tos dienos prekyboj, pramonėj ir prie atlyginimo darbininkams griežtai draudžiama vartoti visus rusų ir kitus saikus, svaralius, ilgio, ploto ir turio matus; vieton jų privalo but vartojami metriniai matai, saikai ir svaraliai: vieton rusų svoro bus svaras lygus pusėj kilogramo, vieton aršino — metras ir t. t. Už vartojimą uždraustų matų, saikų ir svaralių bus baudžiama iki 3000 auksinų.

KAUNAS.

Kauno Senapilis. Š. m. 27 d. pas Kauno Bulmistrą buvo posėdis sukvieštųjų visuomenės atstovų: Menų Draugija, Lietuvių pagražinti Dr., Archaiologijos K., Technikų, architektorių ir k.

Spręsta, kaip čia apsaugojus Kauno pilies griuvėsius ir padarius jie gražiąja senmiesčio vieta.

Vieta ten tikrai graži, pakili; iš Neries pusės ir nuo sankteklio reginys — fantazija, kaip Reino pakrantėje. Dabar pati pilis ir aplink apstatyta lušomis, kurlis ir akį gadina ir gaisru gresia.

Pilies beliko rytų siena, didžiulis vasaros saulėtekio kartinis bokštas, arba bonia, kiek vasarių sienos ir žiemos saulėtekio kurtė. Žiemų gi siena Neries pakylančio vandens visai nugriauta.

Nuspręsta. Pirmiausia vadinti pilis ne "karalienės Bonos" (iš žodžio: bonia) vardu, kuri nieko bendra neturi su Kauno pilimi, bet tiesiog Kauno senapiliu ar senpiliu, nes jo pradžia glūdi XIII amžiuje, buvo tai lietuvių, tai kryžiuočių statoma ir griuama. Paskutinis Kunigaikštis Vytautas buvo pilį pataisęs sau gyventi. Po jo niekas daugiau pilim nebesirūpino. Gilbert de Lanoy, francuzas, sako tai buvusi tolia pat graži pilis, kaip ir Trakų. Kauno muziejų yra jos vaizdas, senovinė litografija.

Daugiau, nuspręsta visą apylinkę aptverti, gyventojus nukiloti pamažu ir padaryti skverą, kurio nė vieno senmiestyje nėra. Tuo rūpintis, miesto valdybai padėti sudaroma visuomenės komisija.

ZINIŲ ZINELĖS.

Jaunas rašytojas negras Renė Maran laimėjo metinę Goncourto Akademijos dovaną už geriausią francuzų romaną 1921 m. Šitas rašytojas gimė francuzų vakarinės Indijos, Martinikos saloj. Romane aprašoma negrų gyvenimas vidurinėj Afrikoj; jis yra užvardintas "Batouala". Goncourto dovana išneša tik 5000 frankų, bet tai yra didžiausias atlyginimas Francijoj, kurį literatas gali gauti.

Išnaudojamieji Vakarų Ukininkai

Pereitų metų kviečių ir kukurūzų derlius Jungtinėse Valstijose tapo parduotas už mažiau negu jis atsiėjo užauginti ir to sekmėje visur javų auginimo krašte jaučiama didelis trukumas. Ateinančių metų išvėždis nei kiek negeresnis. Todėl pas ukininkus nėra noro sėti pakankamai javų kitam metų laikui; sėjos apstis žadama mažinti.

Šitai padėčiai taisyti buvo siūloma keliatais vaisių. Vienas jų yra senosios mokyklos patarimas leisti "ekonomijos dėsniui" eiti savo keliu. Vadinasi, lai būnie sėjama mažiau javų ateinančiais metais ir tuometi nukertama bent dalis didžiojo paskutinio dviejų metų antviršio. Bet pėnai iš sumazintos sėjos ateinančiais metais net ir kiek aukštesnėmis kainomis negali pastatyti ukininkų ant kojų. Bus dar daugiau subankrutėjimų ir skurdas. Vadinasi, sekamais metais bus dar mažiau sėjama ir kaimų gyventojai pamažu trauks i miestus. Šitasėjimas i miestus toliai tėsies iki sėjos apstis tiek sumažės, kad kainos iškils i padanges.

Greitos pagalbos nėra.

Prezidentas Hardingas savo kalboj i kongresą padavė kitą sumanymą ukininkams geibėti. Skambiais žodžiais jis skelbia kooperatinį pardavinėjimą. Tai yra puikus sumanymas, bet kodel jis jį siūlo kongresui, kai sunku suprasti; šitą pagalbą gali suteikti tik patys ukininkai vieni kitiems.

Be kitių kooperatiniam pardavinėjimui einamuoju laikui yra tas, kad jam reikia laiko augti ir delto juo negalima pasinaudoti tuojau. Be to juom pasinaudojantieji ukininkai turi turėti nemažą kapitalą, o jo kaip tik ir trūksta tuose kraštuose, kur pagalba labiausiai reikalinga.

Ragina ukininkus streikuoti.

Trečias pasiūlynimas dar keistesnis. Ukininkai, bent vidurio vakarų kukurūzų augintojai, raginama streikuoti. Šitą pasiūlynimą pravedė tikio laikraštis "Wallaces' Farmer", leidžiamas iš Des Moines, Ia. Šitas laikraštis yra prezidento Hardingo kabineto žemdirbių sekretoriaus, Henry C. Wallace, organas. Jis siūlo sumažinti sėją kukurūzų juostoj bent 25 nuosimčiais. Pasak "Wallaces' Farmer'o" busią prašoma vertėvių ir bankininkų padėti šitą planą įvykinti "ekonominiu spaudimu" neklausųjų augintojų. Aiškiaus sakant, jų bus prašoma, kad jie neskolintų pinigų tiems, kurie nenorės sumažinti sėjos. Sėjos sumažinimas 25 nuosimčiais atstotų daug daugiau negu neseniai nu-puolusias kainas ir todėl yra skaitoma, kad 1922 m. kukurūzų kaina pakiltų iki tokio laipsnio, kur bent nuostolio nebūtų augintojams.

Ką pasakis Hardingas?

"Wallaces' Farmer'o" ir kitų "pagirtinų" ukio žurnalų atsi-nešimas i žemdirbių streiką yra nuostabus. Šitie laikraščiai neragina ukininko dėtis su mies-

to darbininkais — ukininkų organizacijų su darbininkų uni-jomis, kaip tą daro Nacionalės nepartinės lygos spauda. Jie nupeikė unijinių darbininkų streikus. Taigi propaganda už ukininkų streiką kukurūzų juostoj, jei ji ir neturėtų kitokios sekmės, tai ji bent padės tos apylinkės žemdirbiams suprasti, kad buvo laikų, kuomet jokios kitos išeities nėra kaip tik streikas.

Be to pasakis prezidentas Hardingas, kada jo administracija stos prieš darbininkų uni-jas, joms nurodžius, kad jo paties kabineto nariai pritaria streikams ir dar tokioj pamatinėj ganyboj, kaip maisto gamyba?

Wallace mato nenuosakumą.

Wallaces' Farmer matomai mato nenuosakumą savo nusi-statyme, nes jis sako: "Gamybos siaurimas tam, kad gavu-s didelių pelnus, yra nedoras. Ukininkai niekuomet to nedarė ir nedaris tokiu žiauriu būdu kaip kaikiurios kitos vi-siuomenės klasės." I "ekonomi-ninio spaudimo" panaudojimą prieš ukininkus prisiųvertimui jų streikuoti sekretoriaus Wallace'o laikraštis nurodo šitaip:

"Pietuose bankininkai, vertėvių ir politikai yra taip tvirtai įsitikinę, kad jų gerovė pa-matiniai priklauso nuo bovelnos kainos, kad jie vis atsidėję rūpinasi, kad bovelnos sėjos

vajus būtų sėkmingas. Daugelyje atvejų bankininkai ypatingai yra pagelbingi, kadangi jie at-sisako pagelbėti tiems, kurie nesumažina savo sėjos bent 20 nuosimčių. Ar šiaurės banki-ninkai ir kiti itakos žmonės pa-matys savo gerovės pamatą taip aiškiai, kaip šitie pietie-čiai?"

Ketvirtas pasiūlymas.

Galiaus teikiama ketvirtas pasiūlymas: atgaivint Javų kor-poraciją tomis galėmis, kurias ji turėjo karo metu. Šitą idėją pravedė Nacionalės nepartinės lygos prezidentas A. C. Town-ley. Jo naudon p. T. nurodo, kad javų korporacija buvo su-tvėrta tam, kad neleidot kiti kviečių kainoms. Karo metu kainai iškilus iki \$3.00 bušeliui, Javų korporacija numušusi ją iki \$2.20. Jo nuomone, Javų korporacija taip gerai įstengusi išlaikyti žemą javų kainą, taip pat įstengs apdrausti gamybos išlaidas ir atatinamą pelną ukininkui 1922 m.

Be to Javų korporacijai bus taip pigu išlaikyti aukštą kvie-čių kainą, kaip buvo pigu išlai-kyti žemę? Jei tektų skaitytis tik su viduriniu vartotoju, tai tas būtų galima padaryti. Ta-syk valdžia galėtų pirkti ir par-duoti kviečius savo kainomis. Padidėjęs brangis vartotojui būtų viduriniu maitu dedamu ukininko naudai. Jis turėtų tas pačias klintis ką ir maitas fabrikanto apsaugai. Be to, iš-vežimo klausimas sudarytų ne-pergalimų kliučių.

ISKILMINGAS METINIS BALIUS

Rengia LIETUVIŲ ATGIMTIS DRAUGIJA

Subatoj, Sausio 28 d., 1922 m.

BAŽNYTINĖ SVETAINĖJ

35 ir Union Ave.

Pradžią 7-tą val. vak.

Įžangą 25c ypatai

Bus puiki muzika prie kurios galėsite linksmai laiką praleisti ir pasi-linsiminti. Kviečiame kaip jaunus, taip ir senus, kaip vyrus, taip ir mo-teris, o mes pasistengsime užganėdinti.

KOMITETAS.

Pirmas Kepurinis Balius

Rengiamas su dovanomis LIET. PILIEČIŲ DARB. PASELP. KLIUBO "Chicagoje"

SUBATOJ, SAUSIO 28 d., 1922 M. MELDAŽIO SVETAINĖJ, 2242 W. 23rd Pl.

Pradžią 7 val. vakare

Visus širdingai kviečiame atsilankyti su puikiausiomis kepurėmis Orkestra J. PHILIPHS.

KOMITETAS

PASTABA: Meldžiame nenumesti tikietų, nes jie bus su numeriais, ir geri dovanom.

Milda Teatras

SPECIALIAI SPEKTAKLIAI ŠVENTEMS!

Aukštos klasos vodevilai, nauji kasdien! Photo dramoms, Photo komedijos ir kitos Inyairybės naujos kasdien.

Kainos: Subatomis, Nedėlomis ir Švėptadieniais: Balkonas 20 centų, Apačioj 30 centų Paprastais vakarais: Balkonas 17 centų, apačioj 28 centai.

SUTIKIMUI NAUJŲ METŲ:

VIDURNAKTIES SPEKTAKLIAI (Nuo 11 iki 1 val.) Įžangą Balkonas 35 centai, Apačioj 50 centų.

EXTRA DIDELIS MASKINIS BALIUS

Lietuvių Raudonos Rožės Pašelpos Kliubas Rengiamas Cicero, Ill.

Subatoj, Sausio 28 dieną, 1922

Pradžią 7:30.

Muzika nario J. POČIAUS

Naujojoje Lietuvių Liuosybės Svetainėje Kampas 14-os ir 49-to Courto, Cicero, Ill.

Kviečiame visus Federacijos Kliubus dalyvauti ant pirmo maski-nio balius, kuris yra rengiamas Naujojo svetainėje. Kas dalyvaus nu-sų baliuje, tai mes dalyvausime juse baliuje. Kviečiame kitas drau-gijas ir pavienius dalyvauti mūsų baliuje.

Kviečia L. R. R. B. KLIUBAS.

Pagalbos ukininkui nėra.

Valdžia gali nustatyti kainą kviečiams namie, bet ne užsie-niuose. Sekmė būtų ta, kad javų korporacija užsienin turė-tų pardavinėti turgaus kainą ir skirtumą pridėti iš valdžios įplaukų, kitaip ji negalėtų par-duoti visai. Dabar, jei valdžia neparduotų užsienin visai, tai ji ne tik neatliktų savo pa-reigos sulig Europa, o ir nami-nė rinka būtų taip užversta, kad antviršis niekam daugiau netiktų, kaip kuralui. Aišku, kad iš to nėra jokios naudos.

Ukininkas greičiausiai turės pasiūlyti ukininkui užsienybų turė-didelės pagalbos iš valdžios pu-sės taip kaip dabar. Jis turės pamatyti savo grupės reikalus ir kovoti už juos taip kaip ir organizuotieji darbininkai, daž-nai priešingai tam, ką mes klaidingai vadiname "visuome-nės labu". Jei susipratinas ir kova ilgai nives prie susi-vienijimo su organizuotais dar-bininkais, tai tas bus pirmynė-ga abiem pusėm — ir savo keliu bus prieita tikresnės visuome-nės gerovės, negu ji paprastai yra suprantama tų, kurie šian-dieną tą žodį taip sklandžiai var-toja. — (The Nation).

SMITHSONO ISTAIGA WASHINGTONE.

Smithsono Istaiga tapo įsta-tymu įsteigta 1846 m., einant Jameso Smithsono testamen-tu, kuris 1826 m. paliko savo tur-tą Jungtinėms Valstijoms "žinotei didinti ir plėsti tarpe žmonių". Iš fondo įplaukų ta-po pastatytas trobesys, vadinamas Smithsono trobesiu, Wash-ingtone, D. C. ant Jungtinių Valstijų duotos žemės. Istaiga turi savo halius Jungtinių Valstijų prezidentą ir vice-prezidentą, vyriausį teisėją ir pre-zidento kabinėtą. Ją valdo valdininkų taryba, susidedanti iš vice-prezidento, vyriausio tei-sėjo, trijų Jungtinių Valstijų Senato narių, trijų atstovų na-mo narių ir šešių piliečių, kon-greso bendra rezoliucija paskir-tų. Ji yra artimiausio Smith-sono istaigos sekretoriaus vady-boj, kuris yra vykinamuoju ta-rybos viršininku ir istaigos dar-bų vedėju. Istaiga gelbsti tyr-nėtojų, teikdama pašalpos už tyrinėjimą, pageibsti rengti paskaitas, sukelia mokslinius projektus ir leidžia mokslo laik-raščius. Jos administracijoj yra tautos muziejus, tautos dai-lės galerija, tarptautinės iškai-

tos patarnavimas, tautos zoolo-ginis daržas, astrofizinė obser-vatorija ir apylinkių biuras tarptautiniam mokslo literatū-ros katalogui. Istaigos pradinė dovana \$541,000 padidėjo nuo dovanų ir susirinkusių nuosim-čių.

K. GUGIS

ADVOKATAS

Miesto ofisai: 127 N. Dearborn St., Room 1111-13 Tel. Central 4411. Val. nuo 9-6

Gyvenimo vieta: 3323 So. Halsted St.

Valandos: nuo 6 iki 8 v. v. kiekvie-ną vakarą, išskyrus atostogas ir ketvergą. Nedėlomis nuo 9 iki 12 r.

EUROPEAN AMERICAN BUREAU

FABIANAS ir MICKIEWICZ, Vyd. Geriausia siuntimas pinigų, laivakortes, pasportai ir t. t.

NOTARIJUS

Real Estate, Paskolos, Insurance ir t. t. 809 W. 35th St., arti S. Halsted St. Tel. Boulevard 611

Valandos: 9 iki 6 kasdien. Vakara: 4 iki 9. Ned: 3 po pietų.

JOHN KUCHINSKAS

LIETUVIS ADVOKATAS

2201 W. 22nd St., kertė Leavitt St. Telephone Canal 2552. Valandos: 4 iki 6 po pietų, ir nuo 7 iki 9 vakara.

Vada visokias bylas, visuosius teismuose. Ekzaminuoja Abstrak-tus, ir padirba visokius Dokumentus, perkant arba parduodant, Lo-tus, Namus, Farmas ir Biznius. Skolina Pinigus ant pirmo morge-zius ant lengvų išlygų.

V. W. RUTKAUSKAS

Advokatas

29 S. La Salle St. Room 324 Tel. Central 6390. Vak. 812 W. 33 St., Chicago. Tel.: Yards 4681

S. W. BANES

ADVOKATAS

Val.: 9 A. M. iki 5 P. M. 1311 Rector Building 79 West Monroe Street, Chicago. Phone Central 2560. Rez. 3203 So. Halsted St. Yards 1615. Val.: 6 iki 9 vak.

Tel. Haymarket 8669

JOSEPH W. GRIGAL

Lietuvis Advokatas

Kambaris 806, Home Bank Bldg. Kamp. Milwaukee ir Ashland Aves. Ofis val.: nuo 9 iki 5 ir nuo 7 iki 9 vakara.

GOLAN & GOLAN

ADVOKATAI IR PATARĖJAI

1305-7 127 N. Dearborn St. Randolph 3899

MAURICE J. GOLAN

Res. 1102 S. Ashland Blvd. Seeley 3674

Tel. Randolph 2898

A. A. SLAKIS

ADVOKATAS

Ofisai vidurmiestyj. ASSOCIATION BLDG. 19 So. La Salle St. Room 1303

Valandos: 9 ryto 6 po pietų

Namų Tel.: Hyde Park 8395

Phone Boulevard 6301

ANTANAS GREDUŠKA

Generalis

Kontraktorius ir budavotojas.

Budavojams ir taksom.

1401 W. 47th St., Chicago.

Pratuštinimo Išpardavimas

Pradedant subatoj, sausio 21, siulo-me savo visą stakų viršūj ir vaikū-nams siūti, overkotu, mackinaw, rain kotų, kelninių, trumkų ir siutasių už tokią žemą kainą, kad apsimokės da-bar pirkti kitam metui dėvėjimui.

Tėmykite sekamas kainas:

Overkotai po: \$5, \$10, \$12.50, \$15,

\$20, \$25 ir \$30.

Siutai \$7.50, \$10.50, \$15, \$20, \$25,

\$30 ir \$35.

Yra ekstra kelnijų:

Vyriškos išseiginės ir darbinės kė-linės po \$2.50 ir aukščiau. Musų ly-das baigiasi gegužės mėnesy ir kad nereikėtų vėlti kitur, mes norime iš-parduoti. Atleikite anksti ir pasirink-te koliai dar visko yra. Užsiganė-dinimas garantuojamas. Įsteigta 1902.

Atdara kasdieną iki 9 val. Ned. iki 6 vak.

S. GORDON,

1415 So. Halsted St.

BALTIJOS-AMERIKOS LINIJA

9 Broadway, New York, N.Y. TIESI KELIONĖ LIETUVA

PER HAMBURGĄ, PILIĄ, ARBA LIEPOJĄ

Vaziuokit visi parankiu ir tiesiu keliu Lietuviai važiuoja i Pilią, aplenkia Lenkų juostą (karidorių) VISA TREČIA KLASA PADALIN-TA I KAMBARIUS

ANT 2-ju, 4-ju, 6-ju ir 8-ny LOVU "LITUANIA" VASARIO 1, 1922 POLONIA Vasario 22, 1922 TREČIOS KLASOS KAINOS I:

HAMBURGA \$103.50 — PILIĄ \$106.50 — LIEPOJĄ \$110.00

Dėlei laivakorėjų ir žinių kreipkitės prie savo agento.

KORESPONDENCIJOS

CHICAGO HEIGHTS, ILL.

(Atsakymas A. Čiaplikui)

Naujienu 15 num. laiške iš Gary, Ind., Antanas Čiaplikas nusiskundžia, kad aš neteisingai aprašęs prakalbą, kurias sausio 8 d. j. v. "Lietuvių Politinės Kluobas" surengęs. Idomu man dar tai, kad p. Čiaplikas mano rašinėlį vadina "užpuolimu". Kas moka skaityti ir skaityti, niekas tur but nepavadins mano korespondencijos "užpuolimu", nes jokio ten užpuolimo nėra nei ant dro Smito nei tos organizacijos, kuriai jis darbuojas. Aš dagi duodu kredito dui Smitui už tai, kad jis k nora veikia, nes daugelis kitų daktarų labai aptingę veikti k nora organizacijose. O kad dr. Smitas nėra kalbėtojas, tai jau ne mano kaltė. Nuo pat savo kalbos pradžios jis tik rėkavo, kojom trepseno ir rankom mosikavo, taip kad atrodė lyg darytų gimnastiką. Tokiu kalbėtojų pigu but kiekvienam, kas tik turi drąsos išeit ant pagrindų.

Kai dėl organizavimo kluobų, aš irgi neturiu nieko priešinga. Bet aš gerbiu tik tokias organizacijas, kurios yra naudingos darbininkų klesai, o kad toksai buty dro Smito organizuojamasai kluobas, aš nematau. To kluobo pagalba jis nori gauti lietuviams visokių policmonių ir detektyvų džiaubų, tuo tarpu patsai gyvenimas davė mums pamokų, kokios naudos darbininkų klesai neša detektyvai. Patariu ponui Čiaplikui pasiskaityti kad ir "šimto nuosimčių patriotą", kur jau ilgokas laikas čia "Naujienuose", kurias sakote, daugumas kluobiečių skaitę. Dras Smitas sakosi esąs darbo žmogus ir noris visus lietuvius sutraukti į vieną kluobą. Geri norai, ir aš, kaip darbo žmogus, prisidėčiau, jei jū dirbtumėt naudingesnį darbą, negu toks kluobas. Aš patariau todėl geriau, prisidėti prie jau senai pradėto ir veikiamo darbo ir traukti prie jo visus lietuvius — tai dedanties prie socialistų partijos, kuri yra vienintelė organizacija tikrai kovojanti už darbininkų reikalus. O toks kluobas k duos darbininkams? Jis paims iš jū \$3.30 ir suvartos kapitalistinių politikierių mašinoms tepti. Mes juk gerų geriausiai žinome, kad prieš rinkimus tie kapitalistų tarnautojai politikieriai nukso kalnus darbo žmonių žada, o kas tik tampa išrinkti, tai tuos pačius policistus ir detektyvus, kuriuos toks ar kitoks kluobas džiauban pastato, siunčia mums patiems, vadinas darbo žmonėms galvas daužyti.

Anoj sayo korespondencijoj aš visai neturėjau noro žeminėti nežeminanau nei kluobui nei jo veikėjui. Aš tik daviau suprast vietos lietuviams, kad kuomet jie nieko savomis jėgomis neveikia, tai nors iš kitų miestų niekeno nekviesti atvyksta veikti, ir buty gerai, kad tas patsai kluobas dar surengtų pas mus prakalbą — tik, žinoma, pasirupinus geresnių kalbėtojų, kurie mokėtų geriau išaiškinti kluobis žmonių daromas kapitalistų ir tokių jū politikierių, kokius tas kluobas žada remti.

— Mažiukas.

HART, MICH.

Kaip žinia, čia yra pusėtinai didelė lietuvių ukinkų kolonija. Gyvena jie gerai, ypač tie, kur turi geros derlingos žemės ukius įtaisę. Iš savo ukijų jie žiemos metu turi visa ko, tik neturi ko veikti. Delto susirinkdami bent šiaip linksminas, "balius", kelia, kur ir na-

minės netruksta. Bet už tą naminę kai kas pakliuva ir nukencia. Sausio 18 dieną pas vieną lietuvi "balių" bekeliant štai ir užklupo policija. Ant rytojaus pokilio dalininkai užsimokėjo po 50 dol. pabaudos ir 60 dienų šaltojo sėdėti.

— B. Ukininkas.

Skaitytojų Pastabėlės

Kažin ką dabar pasakytų V. Paukštys, jei švenčioniškis imtų ir parašytų feljetoną "Draugas iš kairės", — tokį, kokį jis 1917 m. patalpino "Laisvėj" ir labai gyvė? Ar ne pasakytų jis ant švenčioniškio: Niekas, išdavikas, buržuazijos uodega, social-patrijotas, svoločius, judošius, darbininkų klesos išdavikas, smalavirys ir t. t. ir t. t.?

Be jei Paukštys pasižiūrėtų į veidrodį, tai nieko daugiau nepamatytų kaip tik anų piktų žodžių autorių — švenčioniškį.

Smalavirų autorius Dėdėlė, nekaltiausių miną darydamas, prisidėjęs fygos lapu landžioja po lietuvių istaigų raštines ir įieško simpatijos. Bet deja jie niekur jos negauna. Visur jis žinomas kaip be principų, be doros, nusidėvėjęs "inteligentas".

M. Undžienė, naujos "Partijos" sekretorė-vertėja, dabar vers viską iš apačios, nes "tovariščiai" to reikalauja — dėl pėdinimo partijos. God bless her...

— Kazys.

Angliakasiai reikalauja ištyrimo

Amerikos Kasyklų Darbininkų, apskričio 2 viršininkai savo iškalbingame atsišaukime į prezidentą, vice-prezidentą, kongreso pirmsėdį, kongreso narius ir federalės prekybos komisiją prašydami palengvinimo dabartinę nedarbo padėtį, klausia: "Argi valdžia nesugeba surasti kokio nors budo kritiškai angliakasių padėčiai pagerinti?"

Šitime atsišaukime pasirašytame prezidento Brophy, vice-prezidento James Mark ir sekretoriaus - kasininko Richard Gilbert reikalaujama "formalio, nuodugnaus valdžios ištyrimo." Atsišaukime sakoma: "Pasirašiusieji, atstovaudami 43,000 angliakasių vidurinėj Pensylvanijoj, gavo Amerikos Kasyklų Darbininkų 2 apskričio tarybos vykinamojo komiteto įsakymą atkreipti šalies valdžios dėmę į rimtos padėties faktus ir paklausti valdžios tam tikrų dalykų.

"Faktai, kiek jie mums yra žinomi mūsų pačių plačiame apskritį, apimančiame didelę Pensylvanijos dalį, trumpai sakant, yra tokie: sustojamas per metus laiko darbas didelę daugybę angliakasių paliko tokiame blogame piniginiame stovy, kad tukstančiuose atsitikimų angliakasių šeimynos laukia tikras badas, o tukstančiuose kitų atsitikimų gyvenimo norma puola žemyn. Šito apskričio angliakasiai mažne per metus laiko vidutiniai dirbo tik po vieną iki trijų dienų savaitėje. Dabartinė tukstančių mūsų šeimynų padėtis aiškiai parodo nepamatuotą tvirtinimą apie "angliakasių sukrutas aukštas karo algas."

"Per pėreitas kelias savaites mūsų vietų skyriai ir apskričio organizacijos buvo priverstos bandyti tai, ką anglių pramonė seniai būtų buvusi priversta padaryti valdžios vėrečiam. Mes paskiriam ir mokam tas menkas sumas, kokias galim su-

rinkti kaip nedarbo pašalpą — pačius menkiausius didžiojo pramonė, kuri niekuomet nebuvo vėrečiam aprūpinti nei nuolatiniu darbu, nei apdrauda nuo nedarbo.

Šito apskričio angliakasiai, kurie karo metu valdžios raginami gaminti, tempė kiekvieną gyslą, dabar be jokios kaltės iš savo pusės, žiemai atėjus, neturi iš ko gyventi. Tukstančiams moterų ir vaikų truksta paprasčiausių dalykų, nekalbant jau apie kokią Amerikos gyvenimo normą.

"Ir kaip yra su mūsų 43,000 angliakasių, taip yra ir su daugiau kaip puse milijono kitų unijistų ir neunijistų angliakasių. Mes nėsame išimtimi; ta pati padėtis yra viduriniuose vakaruose, pietuose ir tolimuose vakaruose. Iš vietinių skyrių ir apskričio organizacijų menkų surinkimų apgailėtina pašalpa numetama į sudėmoralizuotų gyvenimo sąlygų jūrą.

"Dabartiniai anglinės pramonės vedėjai pasirodė nesugebantys nei pagalvoti apie pašalpą. Gaivindami savo nesąžininguosius karo pelnus ir laukdami tik kainų kilimo su neaiškia lukestinimi piuties del anglių stokos, jie atsako į mūsų pastangas padėti pagerinti reikalavimu algas sumažinti. Jie nei nemano sakyti, kad algų numušimas atnaujins pragą dirbti. Jie pripažįsta, kad plieno pramonė be jėgiams neorganizuotiesiems darbininkams be pasigalėjimo numušta 40, 50 ir net 60 nuoš., daugiausia pėreitais metais, o bet pareikalavimas darbininkų yra tik normalio trupmena.

Kasyklų savininkai šaukia, kad mes kalti ir kad mūsų algos turi pasiekti neunijistų angliakasių lygį, nors jie žino, kad jei tas atsitiktų, tai neunijistų algą nupultų dar žemiau ir iš-

mus butų reikalaujama vėl puliti į bedugnę pelkę. Jie taipgi žino, kad neunijinės kasyklos taip pat menkai dirba, kaip ir musičkės, nors neunijistų algos mažesnės.

"Mes sakome, kad pramonė, kuri, kaip visi pripažįsta, yra aršiausiai vedama pamatinė pramonė šaly, sąlygų gerinimo politika suverčiama ant darbininkų, nėra jokia politika.

"Paskutinis faktas, į kurį mes kreipiame valdžios dėmę, yra tas, kad sąlygos pas mus dabar yra daug blogesnės, negu jos buvo beveik keturi mėnesiai tam atgal prezidentui nedarbo konferenciją šaukiant. Toji konferencija neseniai pranešė, nurodydama ypatingai į kaikiuriuos vietinius pašalpos budus panaudotus jos patarimu. Jokia vietinė imonė nebuvo panaudota visam didžiuli apskritį, kur mūsų angliakasiai laukia darbo. Išskiriant tai, ką mes skaitome laikraščiuose, tikrumoj atrodo, kad šalies valdžia nedėvė nei vieno ženklo, parodančio, kad ji žino apie mūsų sunkią padėtį. Tai yra skaudus žodžiai. Faktai dar skaudesni.

"Iš savo atstovų mes sužinome, kad toji konferencija nedaug suko sau galvą svarstyti angliakasių galutinį planą, paduotų Tarptautinio prezidento J. L. Levisto tai padėčiai išspręsti. Todel mes priversti esam paklausti šitos klausim:

"Ar valdžia neįstengia surasti koki planą pagalbėti angliakasiams kritiškoj padėty?

"Ar didėjantis skurdas ir stygis turi būti palikta toms menkoms laimingesniųjų angliakasių pašalpoms, kurias jie įstengia duoti?

"Ar nėra nei valdžios agentūros, kuriai galima būtų su-

teikti faktai?

"Ar vienintėliu pastebiamu valdžios žingsniu yra susirupinimas, kada nusiminusieji angliakasiai sukelia streiką?

"Jei valdžia prisipažįsta neturinti jokių planų, tai ar ji neišklaustyti angliakasių planų? Mes, mažiausiai sakant, galim naudotis savo teise prašyti atsiklausti faktų ir išklausti mūsų pasiūlinimų. Mes reikalaujam tokio formalio valdžios ištyrimo."

Dabartinė valdžių politika išnaikysianti Europą.

Minneapolisio bankininkas John F. Sinclair, kuris neseniai sugrįžo iš Europos, kur jis gerai prisiziūrėjo ekonomini Europos šalių padėčiai, sako, kad Jungtinės Valstijos, kurios leido save įtraukti užsienio politikon visai netikusio savo pačių ir pasaulio reikalams, yra ne kas daugiau kaip žiopli kaimo vaikai.

Jis pranešauja, kad jei šita politika nes atmainyta, tai visa Europa — 330,000,000 žmonių išnyks ir Amerikai teks sulaukti smarkių ekonominių konvulsijų.

Kaip greitios pagalbos imones sergantieji Europai Sinclair siulo:

Atidėjiną skolų, sumos ir nuosimčių mokėjimą 25 metams.

Atnaujinimą visų prekybos ir politikos ryšių su Vokietija ir Rusija.

Pašalinimą visų ekonominių kliūčių tarp šalių.

Isteiginą maino punktų, kad šalys žema valiuta galėtų mainytis prekėmis su šalimis aukštomis valiutomis.

Kaip pradžia visoms šioms imonėms jis siulo pasaulinę ekonominę konferenciją visų pasaulio šalių.

Sinclair įrodo, kad santarvininkai reikalaudami negalimų išmokėti atlyginimų padarė Vokietijos ir Austrijos pinigų beverčius. Tas savų kelių padarė negalimu Vokietijai paskaiti sur Anglija ir Amerika ir tuomi įstumė Anglijos ir Amerikos darbininkus į nedarbą.

"Mes žiopli kaimo vaikai. Mes patys mokam Vokietijos atlyginimo skolas pramoninio neveikimo padėtimi", sako jis.

Sinclair taipgi sako, kad valiutos nužemiminimas yra tolygus konfiskavimui.

Pinigai išmokėti Lietuvoje

Naujienu Pinigų Siuntimo Skyrius gavo pranešimą iš Lietuvos Prekybos ir Pramonės Banko, kad siųstieji iš Amerikos pinigai tapo pilnai išmokėti sekantiems asmenims, ir prisiuntė kvitus su paėmėjų parašais.

Pinigus gavo:

Tel. 122/9—J. Akelaitis.
Tel. 124/18—J. Petrauskis
2059—A. Nefas
2368—D. Lukauskienė
2416—N. Dziaugienė
2440—V. Nacius
2441—V. Nacius
2576—A. Navickas
2693—O. R. A. A. Granskiutės
2720—J. Vilkas
2743—K. Rauskinas
2838—O. Vaitkienė
2884—J. Geriba
2894—S. Mačiulis
2895—K. Krusinskienė
2896—A. Adomavičia
2923—M. Zegunis
2924—A. Liaugaudienė
2941—J. Karaliukas
2942—L. Rekašius
2968—A. Raukienė
2981—P. Tumavičia
2982—A. Grigalaitis
2986—B. Grigaitienė
3015—B. Buda
3029—Social Demokratas
3042—P. Austienė
3043—B. Eidrigienė
3058—J. Tylas
3063—T. Stulpinas
3064—S. Puncius
3070—A. Drulis
3074—P. Paulauskis
3076—Prek. ir Pram. B-kas
3077—P. P. Grigaliunas
3080—M. Baravičienė
3087—K. Daknis
3088—O. Sereikienė
3089—V. Hermanavičius
3117—J. Romanavičius
3126—J. Puškauskas
3134—M. Glazė
3138—J. Mileris
3140—P. Beliauskas
3143—Social Demokratas
3148—J. Pelštis
3151—A. Grigaitienė
3174—Social Demokratas
8438—V. Balkaitienė
8972—J. Petkus
9332—A. Grigonis
9939—J. Skadas
10169—O. Michnievičienė
10368—M. Levulienė
10373—U. Balnaitienė
10384—D. Žerulis
10405—M. Parakinkienė
10448—P. Rutalis
10452—V. Matulienė
10453—R. Matutienė
10465—A. Vanagas
10500—J. Siaurusaitis

10514—J. Gudaitis
10566—K. Piliponis
10569—M. Žilinskienė
10602—J. Markunas
10612—I. L. Šlikas
10630—A. Petrikauskienė
10631—V. Vinekevičius
10635—J. Auškalnaitė
10643—S. Tamošauskienė
10652—S. Urbanskis
10654—A. Tamkevičius
10669—J. Zaukačius
10670—R. Grinkienė
10684—A. Aleknevičius
10690—A. Švaigždaitė
10696—J. Slaminskiutė
10702—S. Gudaite
10708—E. Strankausiutė
10711—B. Kristinavičius
10715—T. Janionienė
10745—J. Tamalevičienė
10755—A. Nagienė
10756—A. Dapševičius
10787—A. Dadurienė
10802—P. Judickas
10813—P. Tarabildaitė
10828—A. Švagždaitė
10837—A. Steponauskas
10848—R. Jankus
10853—B. Damblauskis
10858—Akelaits
10859—J. Draugelis
10860—O. Švereckienė
10910—O. Kasiliauskienė
10920—E. Mačiutė
10922—A. Stankus
10940—T. Sveikatskas
10944—S. Baravykaitė
10953—P. Atkačinas
10978—T. Liutkiutė
10985—M. Serapinienė
10988—P. Barauskas
1096—S. Baravykaitė
11009—J. Vaitulionis
11011—J. Valis
11016—J. Ripskis
11017—V. Vanagas
11033—K. Vincis
11048—A. Pietrauskas
11058—J. Mikolaitis
11059—J. Mikolaitis
11065—T. Savickis
11077—M. Valantinaitė
11157—J. Rimas
Tel. 123/1—S. Stasevičius
Tel. 123/3—B. Juozaitis
Tel. 123/6—A. Čebatas
Tel. 123/7—V. Jankauskaitė
Tel. 124/8—M. Daunius
Tel. 144/11—T. Liutkaitė
Tel. 124/16—J. Utakis
Tel. 124/17—M. Žilinskienė

Kvitai su paėmėjų parašais randasi "Naujienu" ofise.

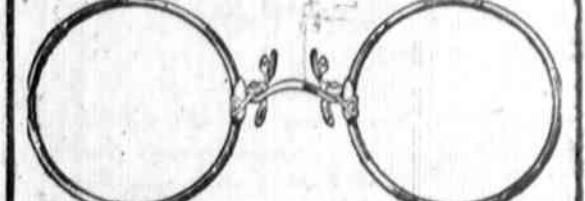
MRS. A. MICHNIEWICH AKUSERKA

3101 S. Halsted St., kampas 31 g. Vienaime name su Dr. Monkevičium. Tel. Boulevard 9709.

DR. A. R. BLUMENTHAL

Akių Specialistas
4649 S. Ashland Ave.
Kampas 47th St.

Dienoms, 9 ryto iki 9 vak.
Ned. 10 iki 12 pietų.
Tel. Boulevard 6437

DR. YUSKA

1900 So. Halsted St.
Tel. Canal 2118

Ofise valandos: nuo 12 ryto iki 8 vakaro.
Residencija: 2811 W. 63rd St.
Tel. Prospect 3466

Telephone Yards 5032

DR. M. STUPNICKI

2197 So. Morgan St., Chicago, Ill.

VALANDOS: Nuo 8 iki 11 ryto ir nuo 4 iki 8 vakaro.

Ofise Tel. Blvd. 7820

DR. M. T. STRIKOLIS

Lietuvis
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Pėrkė savo ofisą į
4601 SO. ASHLAND AVE.
Val.: 10:30 iki 12; 3:30 iki 6 ir 6:30 iki 8:30. Ned.: 10:30 iki 12:00 diena.
Nam.: 2914 W. 43rd Street.
Tel. Lafayette 233

DR. G. M. GLASER

Praktikuoja 30 metai
Ofisai:
3149 S. Morgan St., kėrtis 32 St.
Chicago, Illinois.
SPECIALISTAS:
Moteriskų ir Vyriškų.
Taipgi Chroniskų Ligų.
OFISO VALANDOS:
Nuo 10 ryto iki 3 po pietų, 5—7 vakare. Nedėliomis nuo 10 — 2 po piet.
Telephone Yards 687

Canal 857

DR. P. Z. ZALATORIS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Valandos: 10 iki 12 ryto; 1 iki 6 p. piet. 6 iki 9 vakara.
Nedėliomis nuo 9 iki 12 ryto.
1821 S. Halsted St.
Kampas 18 ir Halsted St.

Telephone Yards 1682

DR. J. KULIS

Lietuvis
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Gyde visokias ligas moterų, vaikų ir vyrų. Specialiai gyde limpančias, senas ir paslaptingas vyrų ligas.
3259 So. Halsted St., Chicago.

Tel. Boulevard 2160

Dr. A. J. KARALIUS

Gydytojas ir Chirurgas
VALANDOS: 9—12 ryto 2—8 vakaro.
3103 So. Morgan Street, Chicago, Ill.

Telephone Van Buren 294

DR. A. A. ROTH

RUSAS GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Specialistas Moteriskų, Vyriškų.
Valgia ir visų chroniskų ligų.
Ofisai: 3354 So. Halsted St., Chicago.
Telephone Drovers 9693
Valandos: 10—11 ryto; 2—3 po piet. 7—8 vak. Nedėliomis 10—12 diena.

Pagautas Su Tavorais

The Lion Shoe Store

3445 S. Halsted St.

7 durys į šiaurius nuo 35-os gatvės

VAIKAMS ČEVERYKAI 110 porų vaikams minkštų, mikliais padais kid su guzais čeverykai. \$1.75 laipsnio; miera 4 iki 8.5. Parduomo kaina \$1.25	VAIKAMS AULELIAI 100 porų vaikams juodų Jersey aulelių, guzikai iki kelių. Visokio dydžio iki 12 metų. Reguliarė kaina \$1.00. Kol yra pora už 29c
NAMAMS ŠLIURĖS Apružėjuotas skaičius, \$1.50 Moterims, kailių aprėmuos veltinės namams šliurės odos padais— 49c	MOTERIMS ŠILKINĖS PANČIAKOS 100 porų 95c rūšies moteriškos šilko šilko pančiakos — su siule užpakaly; juodos, kordovanos, rudos ir baltos specialiai rūdus išpardavimo tik už 39c
VYRAMS ČEVERYKAI Štai kur vyrų. Nepraileiskite šios progos. Aukštos rūšies \$6.00 juodi ir rudi su Goodyear milo padais, naujausias mados \$3.85	MOTERIMS AUKŠTI ČEVERYKAI 550 porų \$10 iki \$12 aukštais viršais su šniureliais čeverykai. Juodi ir rudi. Suede ir ožkio odos, naujos mados. Susirinkimas sezono čeverykų, parduomo kainos pažymėtos, labai specialiai, koliai dar yra. Parduomo kaina \$1.50
VYRAMS DARBINIAI ČEVERYKAI Daugybė po \$4.00. Tvirti juodi arba rudi darbiniai čeverykai. Blucher mados, dubeltai padai \$2.85	VAIKAMS VELTINĖS ŠLIURĖS 150 porų vaikams visos veltinės namuose šliurės. Reguliarė kaina \$1.00, išpardavimo kaina pora 39c
VISAS STAKAS FLORSHEIM ČEVERYKŲ IR OXFORDŲ VYRAMS, PARDAVIMO 20% NUMUŠANT	

3445 S. Halsted St.

7-os durys į šiaurius nuo 35-os gatvės

NAUJIENOS

The Lithuanian Daily News

Published Daily except Sunday by the Lithuanian News Pub. Co., Inc.

Editor P. Strigaitis

1739 SO. HALSTED ST., CHICAGO, ILLINOIS.

Telephone Roosevelt 8598

Subscription Rates:

Entered as Second Class Matter March 17th, 1914, at the Post Office of Chicago, Ill., under the act of March 2nd, 1879.

Naujienos sėla kasdien, išskyrus nedidelius. Leidžia Naujiens Bendrovė, 1739 So. Halsted St., Chicago, Ill. — Telefonas: Roosevelt 8598.

Užsakovų Kaina	
Chicagoje — pakuoj	\$8.00
Metams	4.50
Pusmet	2.25
Trims mėnesiams	1.75
Vienam mėnesiui	1.50
Chicagoje — per poštą	09
Vienam mėnesiui	18
Mėnesiui	75
Suvenyrai Valstijoms, kur Chicagoje, pakuoj	\$7.00
Metams	4.00
Pusmet	2.00
Trims mėnesiams	1.50
Vienam mėnesiui	1.25
Metams (Atpaiginė)	\$8.00
Trims mėnesiams	4.50
Pusmet	2.25
Pingus reikia nusiųsti pakuoj Money Orderiu, kartu su užsakymu.	

Religija ir politika.

Maziau kaip už savaitės laiko prasidės Ryme naujojo papos rinkimai. Balsavimo teisę tuose rinkimuose turi tarp 60 ir 70 žmonių, vadinamų "kardinolais".

Tikinčiųjų katalikų minios sakoma, kad kardinolai balsuoja taip, kaip jiems pasako "dvasia šventa". Bet pasaulis šandien nėra toks naivus, kad viską imtų už tiesą.

Telegramos iš Rymo praneša, kad tarpe kardinolų apsiereiskia dvi griežtai priešingos frakcijos: viena stoja už tai, kad Vatikanas tęstų Benedikto XV polišką, kurios tikslas buvo sutaikyti Katalikų Bažnyčią su Italijos valdžia ir su kitomis valdžiomis. Toks sutaukimas, žinoma, gali but įvyktas tik tai tuomet, kai "šventasis tėvas" tenkinsis savo role, kaip dvasinio valdovo, ir atsisakys kisti į valdžių reikalus.

Bet kita kardinolų frakcija yra priešinga šitokiam bažnytinės vyriausybės "nusiileidimui" ir reikalauja, kad Vatikanas boikotuotų Italijos valdžią, kuri atėmė pasaulinę galią iš papų (Pijaus IX laiku).

Tarp kardinolų turi nemažos įtakos ir tie pasiskirstymai tarptautinėje politikoje, kuriuos pagimdė didysis karas. Vieni jų simpatizuoja Ententės (talkingų) šalims, kiti — Vokietijai.

Kuri šitų srovių, arba srovių kombinacija paims viršų rinkimuose — šandien turbut nē pati "dvasia šventa" nežino.

Visai naujas sumanymas.

Švedija yra nepaprasta šalis. Jos ministerių kabinetas susideda iš vieno socialdemokratų, nežiurint to, kad augščiausias valstybės galva skaitosi karalius.

Bet ji pasižymi ir kitais žvilgsniais. Jos sostinėje, Stockholme, (kur miesto galva yra socialdemokratas) anadien tapo atidaryta mokykla bedarbiams. Pačią pirmą dieną į ją įsirašė 900 mokinių. Pritarimas mokyklai, reiskia, yra labai didelis.

Bet tai yra puikus sumanymas. Jeigu pramonės krizis priverčia darbininkus tu- la laiką buti be darbo, tai mokykla duoda jiems progos per tą laiką įgyti daugiaus žinių, apsišviesti. Iš savo bėdos gali naudą ištraukti.

Sprantamas tečiaus dalykas, kad bedarbiai turi but ir materialiai aprūpinami. Badaujančiam žmogui mokslas neitų į galvą.

Apžvalga

DEL "SOVIETŲ RUSIJOS DRAUGŲ" VEIKIMO.

"Naujienos" jau buvo rašyta, kad sausio 11 d. s. m. K. Geležėlė paskelbė "Keleivyje" straipsnį, kuriame sakoma, kad IWW pildomojo komiteto narys, Smith, atsilankęs "Sovietų Rusijos Draugų" raštineje ir tenai jam papasakojo, kad ta organizacija nesijūcia surinkti Rusijos badaujančių aukų Rusijon, bet suvarato jas komunistų propagandai šioje šalyje.

lyje. Straipsnio autorius, be to, nurodė, kad iš "Sovietų Rusijos Draugų" fondo gauna ribias algas, po 50 ir 60 dol. savaitei, lietuvių komunistų agitatoriai.

Kuomet buvo praėjė dešimtis dienų po pasirodymo to straipsnio ir jokiam komunistų laikraštyje tie kaltinimai prieš "Sovietų Rusijos Draugus" ir prieš komunistus nebuvo užginėti, tai "Naujienos" pareiziavimas iš jų pusės pasiaiskinti mo.

Praėjo dar keletas dienų, ir ant galo komunistų spauda prabilo. Sausio 24 dienos numeryje "Laisvė" rašo:

"Kas pasakytta apie Friends of Soviet Russia, tai mes girdejome, kad Lietuvių 'Skyrius' pridavė valdybai tą 'Keleivio' numerį, todėl tikime, kad Friends of Soviet Russia valdyba mokės su 'Keleiviu', patalpinusiu tokį bjaurų šmeižtą, pakalbėti įstatymų keliu."

Tas komunistų laikraštis, vadinasi, grumojta teismu. Gaila, kad jisai įstengė per dvi savaites laiko sugalvoti į tikti toki atakymą. Nejaugi grumojimas teismu prirodo, kad užmetimai buvo neteisingi?

Del priekaištų, padarytų Lietuvių skyriaus agitatoriams, tas pats laikraštis rašo, kad skyriaus skelbiamos atskaitos rodo, jogei jie jokių algų negauna:

"Pavyzdžiui, spalio mėnesį, kuomet susitvėrė Lietuvių Skyrius, komiteto išlaidos tokios: už dvi knygas užmokėta \$1.80 ir stampų išlaidos už \$2.57 — viso \$4.37. Na, o kur tos ribios algos? "Lapkričio mėnesyje" komiteto išlaidos už stampos — \$2.00. Kur čia tos ribios algos?"

"Gruodžio mėn. komiteto išlaidos — \$7.65. Tai kur tos ribios algos?"

Šitos "Laisvės" paduotosios skaitlinės, deja, ne tikliti neaiškina dalyko, o dar labiau ji supainioja.

Viena, ji kalba apie "komiteto" išlaidas, kuomet kaltinimuose buvo minėta apie agitatorius, kurie renka aukas Rusijos badaujančioms žmonėms, laiko tuo tikslu prakalbas, važinėja, ir t. t. Tas faktas, kad komitetas negauna už savo darbą jokio atlyginimo, visai nereikia, kad ir kalbėtojams nėra mokama algų.

Antra, tarpe išlaidų "Laisvė" mini tikliti tas sumas, kurios buvo išleistos knygų nupirkimui, stampoms ir panašioms dalykams. Mums visai nesinori tikėti, kad Lietuvių Skyrius būtų turėjęs tikliti tokias išlaidas. Visi gerai žino, kad ta organizacija rengė daug prakalbų, siuntinėjo kalbėtojus įvairius miestus — nejaugi visai tai galėjo apsieiti be išlaidų?!

"Laisvė, reiskia, paskelbė tikliti daly išlaidų, ir tai, be abejonės, pačią menkiausiąją dalį. Tai gi šio skaitlinės absoliučiai nieko neparodo; greičiausiai jos verčia manyti, kad čia kas nors yra slepiama.

Kaip anąkart, taip ir dabar, mes sakome, kad mes nežinome, ar Geležėlė parašė tiesą, ar ne. Bet dalykas, kartą iškeltas viešumon, turi but išaiškintas. Grumojimais ir pravardžiuavimais išsukinėti nuo to nėra prasmės.

Skaitlytoju Balsai

AR TIK NE PERANKSTYBAS SVEIKINIMAS?

"Naujienos" 12 num. savo editoriale rašo, kad Vokietijos komunistai siūlo Maskvai, kad ji šauktų į bendrą darbą visų rusų socialistus ir profesines sąjungas. Tą faktą pažymėjusios "Naujienos" sako:

"Mes sveikiname šitą komunistų atmainą."

Taip. Kiekvienas susipratus darbininkas žino, kad: kur vienybė, ten ir galybė. Tai darbininkų obalsis. Ne todėl, kad jis gražiai skamba, o todėl, kad jis yra teisingas. Ir girdint darbininkus reigiant šitą obalsį realizuoti, ir dągi tokius darbininkus, kurie šitą obalsį buvo paniekinę, ne vien tik sveikinimas veržias iš krutinos, o ir džiaugsmo asaros ritas per veidus. Vienok kyla klausimas: Ar ne perankstybas sveikinimas?

Niekam nėra paslaptis, kad komunistinėms organizacijoms, priklausantioms prie III Internacionalo ir Raudonojo Unijų Internacionalo, yra diktuojama iš Maskvos. Todėl galima sakyti, kad ir šisai Vokietijos komunistų sumanymas yra padiktotas iš Maskvos. Priešingai, jie būtų išmesti iš III Internacionalo. Kodel? Todėl, kad Maskvos balsas netanda sau prielankios vietos pasaulio organizuotuose darbininkuose — del visiemis žinomais priežastim. Kam bus iš to nauda: ar Maskvai, ar pasaulio organizuotiems darbininkams?

Visiems žinoma, kad kada darbininkai yra susiskaldę į mažas frakcijas ir į kelias tarptautines sąjungas, jie veda tarpusavinę žiaurią kovą, iš ko yra nauda tik tarptautiniam organizuotam kapitalui, o ne darbininkams. Šitą suprantą ir Maskva. Todėl ji ir pavedė Vokietijos komunistams sukelti jai politinio kapitalo. Kad taip gali buti, tai liudija ir šisai faktas. Jeigu Vokietijos komunistai trokštų suvienyti pasaulio darbininkus, arba jie būtų Maskvos instruktuoti taip daryti, jie turėjo pir-

ma pareikalauti iš Maskvos, kad ji paliuosotų savo politinius kalinius, arba Maskva savo liqosu noru būtų paliuosavus. Tai gi šitas faktas mums lyg sakyte sako, kad Maskvai rūpi sukelti sau politinį kapitalą, o ne suvienyti darbininkus.

Todel šitoki skymą, man regis, yra dar per anksti sveikinti. Bus galima sveikinti tada, kai Rusijos valdžia paliuosuos savo politinius kalinius ir atsisakys nuo despotiškų represijų, ir kai tas sumanymas kvestis pasaulio organizuotus darbininkus prie bendro veikimo bus kviečiamas ne į Rusiją, o į kitą kurią šalį.

— Laisvės Mylėtojas.

L. S. Sajungoje

L. S. S. VIII RAJONO KONFERENCIJA.

LSS. VIII Rajono konferencija įvyko sausio 22 dieną, Naujienų name. Konferenciją atidarė rajono organizatorius drg. P. Miller 11:30 val. ryto ir pakvietė drg. J. Degutį pririnti ir sutvarkyti delegatų mandatus. Konferencijos vedėju išrinkta J. Mickevičius. Laisvės mandatų tvarkymo pakvietė drg. P. Grigaitis. Pasakytą ketetą žodžių, kaip konferencijos įžengiamąją kalbą. Trumpais ruožais kalbėtojas nušvietė keli metai atgal kilusius L. S. Sajungoje kiverčius su komunistais ir kaip vėliau su jais persiskyrus Sajungą išliko kita nelaimė, kurios priežastim buvo kilusieji Naujienų Bendrovės nesutikimai. Tie kerštai miylintieji žmonės iš Sajungos tapo pašalinti ir dabar visu įvirtimu stengiasi kenkti kaip Naujienų Bendrovei taip ir L. S. Sajungai. Bet kada tie kerštaujantys žmonės iš Sajungos tapo pašalinti, tai kalbėtojas išreiškė nuomonę, kad tie bereikalingi, bet taip didelio nuostolio nešę Sajungai ginčai baigsis, o mūsų organizacija vėl galės pradėti apšviatos ir lietuvių darbininkų organizavimo darbą.

Baigęs kalbėtoju konferencijos įžengiamąją kalbą, mandatų tvarkytojas praneša, kad konferencijoje dalyvauja 12 delegatų nuo keturių kuopų. Išrinkus spaudos ir kitas reikalingas komisijas, rajono raštinkas perskaitė pereinatos konferencijos protokolą, kuris vienbalsiai liko priimtas. Paprašius rajono raštinkų raportų, organizatorius pažymėjo, kad pereitų metų rajono nuveiktas darbas pasidžiaugti negalima. Visas laikas ir jėgos buvo pašvęsta bereikalingiems ginčams. Rajono raštinkui padarius dar kairiųjų pastabų prie organizatoriaus raportu, nubalsuota visus raportus priimti. Konferencijon tečiaus neatvyko rajono išdininikas Kazlauskas.

Tos priežasties delei nebuvo kam išduoti raportu apie rajono išdo stovį. Tuogi tarpu paaikškėjo, kad buvusis išdininikas yra prisipלקęs prie tos bereikavkės keliausių žmonių grupės, kuri iš Sajungos tapo pašalinta. Išdo klausimą išspręsti todėl padėta į nebaigtus reikalus.

Priejus įvairių komisijų raportų paragrafui, pereitoj konferencijoj išrinktoji komisija suradimui rajono stalo ir rašomosios mašinėles (typewriter) praneša, kad del tuly priežasčių jį savo pareigų netiklo. Vienam tos komisijos nariui konferencijon neatvykus, o kitam atsisakius, komisija sudaryta iš draugų A. Narbuto, Grebelio ir Šalkaus. Komisijai pavesta patirti kam tie dalykai randasi ir pranešti rajono viršininkams, o pastarieji pasirūpins juos išgauti. Rajono propagandos mokyklai atsteigti komisijos narys P. Miller raportuoja, kad mokykla tapo likviduota, o likusi dalis pinigų randasi pas jį. Paprašius jam konferencijos nuosprendžio, kur tuos pinigus dėti, paėmė balsą vienas LSS. 81 kp. delegatų ir pranešė, kad panašią mokyklą steigia 81 kuopa ir patarė konferencijai šį reikalą pavesti komisijai, kuri kartu su 81 kuopa mokyklos kurimo reikalais rūpintųsi. Pereitoj konferencijoj išrinktoji VIII Rajono konstitucijai taisyti komisija atšaukta.

Nebaigtus reikalus besvarstant, išnaujo pakeliama rajono išdo klausimas. Rajono valdyba tapo įgaliota daryti visas jos galioj esamas priemonas, kad iš senojų išdininikų visą rajonui priklausantį turimą išgavus.

Centralipin rajono komiteitui sekančioms metams įėjo: J. Ceponis, J. Lapaitis, A. Narbutas, J. Vainauskas, Ant. Grebelis, P. Miller ir J. F. Vilis. Cook Kauntės Socialistų Partijos susirinkimus lankyti komisijon išrinkta P. Grigaitis, Kavaliauskas, P. Milleris ir Kemėža.

Konferencijai besibaigiant pakviesta joje dalyvavusių svečių (rodos Juzeliūnų) iš vakariinių valstijų pranešti, koks upas lietuviuose randasi vakaruose. Pastarasis suminėjo ketetą valstijų ir miestų, kur jam teko buti, pažymėdamas, kad socialistiniam judėjimui pritariančių žmonių visur randasi ir pasižadėjo chieagiečių darbą visomis jėgomis remti.

Spaudos komisijai malonu yra pažymėti, kad konferencijai besibaigiant visi žymesnieji kuopų delegatai išreiškė didelio noro pradėti nuo dabar organizavimo darbą. Konferencija uždaryta 2 val. po pietų. Jos tvarka buvo pavyzdinga. Pilni energijos ir pasišventimo

dirbtį organizacijai delegatai draugiškai išsiskirstė.

Presos komisija: P. Miller, J. Degutis, J. Lapaitis.

Piliečių "laisvė"

A. Rohrer'ą ištepė degutu ir apibėrė plunksnomis nepažįstami vyrai Sanforde, Fla. gruod. 17 d. ir privertė eiti didžiąja miesto gatve, nešant plekatą, sakantį, kad jis parduvinėjo degtinę nemečiams vaikams.

Lonje Newsome, neegras, tapo nuličiuotas gaujos nežinomų vyrų arti Gladewater, Tex., gruod. 12 d.

Apskričio tardytojo tardymas nesurado kas buvo kaukėti vyrai išvedusieji Earlą Dishmaną iš miesto kalėjimo, Tibogj, Tex., gruod. 17 d., ištepusieji degutu ir apibėrusieji plunksnomis. Dishman buvo kaltinamas paslėpto ginklo nešiojime.

Wewoka (Okla.) Capital-Demokrat laikraščio redaktorius tapo pavogtes kaukėti vyrų gruod. 13 d. ir nuvežtas į vietą, kur Seminole's apskričio Ku Klux klaniečiai toliai plakė, kol jis priėmė jų apkaltinimą degtinės pardavinėjime ir galvių vogime.

Neseniai tapo suareštuoti aidoblistai einant Californijos valstijos kriminalinio sindikalizmo įstatymu: C. J. Sullivan, Kern Junction'e, aidoblistų organizuotojas; Ray Leonard Brawley'je, Roscoe Thurman, tik-kala peistas iš kalėjimo El Centro, suareštuotas vėl kaltinamas valkalybėje.

Du spausdintys darbininkai W. Ellinger ir Richard Albert suareštuota Denvere už pikietavimą neunijinės šapos priešingai Colorados Pramonės Komisijos Aktui, baudžiančiam pikietavimą.

Omahoj gruod. 17 d. policijai puolus vietos organizacijos buklė tapo suareštuota 11 aidoblistų. Jie buvo kaltinami valkalybėje, Puohtimas padarytas įsakius policijos viršininkui Dempsey areštuoti visus aidoblistus pakaučių streiko metu.

Emilio Coda tapo suareštuotas Bostone gruod. 18 d. už pardavinėjimą brošiuros, aprašančios Sacco-Vanzetti bylą.

Adolph Gross, kuris tapo suareštuotas teisingumo skyriaus puolimo metu 1919 m. ir tapo nuteistas einant snipybės aktu, gruod. 23 d. tapo deportuotas Vokietijon. Gross, kuris prieš savo areštavimą išgyveno šitą šalį 40 metų, buvo laikomas McNeil saloj.

— (American Civil Liberties Union).

Washingtonė yra viešbutis, kur patarnavimą alieka tik moters, — pasiūkiamos mergaitės, durininkės, virėjos, kambarių vedėjos ir kitos patarnautojos. Vedėja pirmiausia vedė valdžios viešbutį karo darbininkams.

Redakcijos Atsakymas.

J. Petroniui, Rockfd. — Tos našlaitės reikalui rupinas Chicago Komitetas Lietuvos Našlaitiams Šelpti (sekr. adresas: Mrs. M. Zolpienė, 922 W. 34th Place, Chicago, Ill.). Jei tamsta nori tai našlaitei padėti, savo auką gali siųsti per tą įstaigą.

A. Repečkai, Henry, W. Va. — Reikia 4 proc. nuo tos sumos, ką vedė ir su šeimyna gyvenąs žmogus yra uždirbęs daugiau per 2 tūkstančių dol., o nevedęs — daugiau per 1 tūkst. dol. Be to, iš tos sumos, kur vedęs žmogus uždirbo daugiau per \$2000, jis atskaito dar kiekvienam savo nemečium vaikui po 200 dol. išimtinės, už kuriuos takų nemoka.

Šimto Nuošimčių Patrijotas

UPTON SINCLAIR'O EINAMOJO LAIKO APSAKYMAS

(Tęsinys)

— Aš pasakiau jam, "žiūrėk, aš gyvenu šituose rumuose, o ten miesto pramonės kvartale yra keli tūkstančiai vyrų ir moterų, kurie vergauja man prie mašinų visą dieną, o dabar, karui prasidėjus, ir visą naktį. Aš paimu pelną iš šitų žmonių darbo — o ką aš padarau, kad ji užsielpenčiau? Visiškai nieko. Per visą savo gyvenimą aš nei piršto neprikisau prie naudingo darbo". O jis atsakė man: "Sakysime, kad dividendai apsisotų plauke, ką tuomet darytumet?" "Aš nežinau, ką aš daryčiau", atsakiau jam; "žinoma, aš bučiau nelaiminga, nes aš nekenčiu skurdo, aš negalėčiau jo išlaikyti, man baisų pagąlvoti apie — neturėjimą įstaigų, švarum ir užtikrinamybės. Aš nesuprantu, kaip darbininkų klasę pakenčia — va dėlto aš ir esu Raudona, aš žinau,

kad neteisinga buti beturčiu kam nebuk ir kad tai yra nepateisinamas dalykas. Todel aš stengsiuos nuversti kapitalizmo tvarką, net jeigu man prisieitų iš skalbimo, gyventi!"

Petras sėdėjo žiurėdamas į ją jos kvepiančiuose baltuose šilkuose. Jos žodžiai nupiešė baisų vaizdą jo mintyse; jis staiga atsiminė apie save stovintį nuomotinės virtuvėj, kur nutukusi, garuojanti Jankovičienė niurkė žlugtą muilnomis iki alkūnių rankomis. Jam atėjo ant galo liežuvio pasakyti: "P. Gadiene, jei tamstos ištikro paskalbttumete vieną dieną, tai nekalbėtumete šitai!"

Bet jis atsiminė, kad jis turi vaidmenį vaidinti ir pasakė: — Baisus dalykas tie valdžios agentai. Vakar naktį jie dviese sustoję skaldė man galvą. — Sakydamas šitą jis apsimetė esą silpnu sukanėviuku; p. Gadienei jam vėl jo pagailo ir ji ėmė kalbėti dar neatsargiaus.

— Tai vis del šito baisaus karo! — sakė ji. — Mes nuėjome į karą padaryti pasaulį saugum demokratiškai ir tuo patim laiku turime paaukoti kiekvieną demokratybės trupinį namie. Jie liepia tau tylėti, kada jie žudo vienas kitą, bet jie gali daryti, ką jie nori, jie netuldys manęs! Aš žinau, kad santarvė yra tiek pat kalta, kaip ir Vokietija, aš žinau, kad šitas karas yra pelnagaudų ir bankininkų ka-

ru; jie gali paimti mano sunus ir pristatyti juos armijon, bet jie negali paimti mano įsitikinimų ir pristatyti jų savo armijon. Aš esu ramybininkė ir aš esu tarptautininkė; aš noriu, kad darbininkai sukilty, kapitalistų valdžias išvartyt iš vietų ir padarytų galą šitam baisiam žmonių žudymui. Aš sakysiu tą kol aš gyva busiu. — P. nia Gadienė sėdėjo, susiėmusi savo gražias, baltas rankas lyg malkai; didelis deimantinis žiedas ant mažulio piršto ir ramios akys, vaikinis įsitikinimas josios veide, atsidėję švietė prieš visus josios įsivaizduotus valdžios agentus, apskričio teisintojus, kapitalistų teisėjus, diplomatus, generolus ir burininkus civilizuoatame pasauly.

Ji ėmė pasakoti apie tai, kaip ji nuėjo pasiklausti trijų rymtinių kunigų bylos apie dvi savaites tam atgal. Kaip tai yra baisu, kad krikščionys, krikščionių šalį sjūncia į kalėjimą už Kristaus žodžių atkarpojimą. — Man buvo taip pikta, — pasakė p. Gadienė, — kad aš ėmus parašiau laiską teisėjui. Mano vyras pastebėjo man, kad tai bus teismo paniekiminu, jei aš rašysiu teisėjui nagrinėjimo laikų, bet aš atsakiau jam, kad mano paniekinimas tam teisimui toli anapus visa to, ką aš galėčiau parašyti. Palauk truputį.

Ir p. Gadienė palengva atsikėlė iš savo kėdės, priejo prie rašomojo stalelio ir paėmė lai-

ško kopiją. — Aš tau perskaitysiu jį, — pasakė ji — ir Petras ėmė klausyti olimpinio bolševizmo manifesto...

Jo Mažonybei:

Kaip aš įėjau į šventų šventybę, pasižiūrėjau aukštyn į parvuoto stiklo bonią, kurioje įrašyta keturi žodžiai: Taika... Teisingumas... Tiesa... Įstatymas — tai aš turėjau viltį. Po mano akių buvo žmonės, kurie neperžengė jokių konstitucijos įstatymu, kurie neturėjo nei mažiausio kriminalinio palinkimo, kurie buvo priešingi visokiam gvoitui.

Nagrinėjimas prasidėjo. Aš vėl pasižiūrėjau į gražią parvuoto stiklo bonią ir prašnabždėjau sau tuos puikius skambančius žodžius: "Taika... Teisingumas... Tiesa... Įstatymas." Aš kalbausi kaltintoj; įstatymas jų rankose buvo kietos, aštrios, žiauros ašmens, su užsispyrimu, be pasigalėjimo įješkančios silpnos vietos savo aukų šarvuose. Aš klausiaus jų Teisybės ir mačiau, kad tai buvo Netiesa. Jų taika buvo žiaurus ir kruvinas karas. Jų teisingumas buvo tinklas aukoms gaudyti kokia nebuvi kalna — kaina visų daiktų, išskiriant kaltintojų raštines garbę.

(Bus daugiau)

Karas ir Krikščionys

Seši šimtai metų tam atgal Dante savo rašiny "De Monarchia" atkreipė krikščionių dėmesį į kuo aiškiausią krikščionybės nepavykimą. Pažadėjimu duotu žmonijai Kristaus gimimo dienoj buvo taika. Angelai kurie paskelbė jo atėjimą, nieko nesakė apie laimę, ar gerovę, ar net meilę; jie pareiškė garbę Dievui Aukštūbėse, o žemėje taiką žmonėms geros valios. Pažadėjimas neįsipildė. Klausimas, kodėl nėra taikos ant žemės, nei vilties, kad ji kada bus, nors krikščionys išstius šimtmečius ją skelbė ir dabar menkas atsidasimas jai nei kiek nesurūpiną krikščionio sąžinės. Žinoma, buvo protestoniškųjų sektų, kurių nariai atsisakė dalyvauti kare, bet jų įsitikinimai ir jų elgesys nesuteikė taikos krikščionių bendruomenei kaip visai. Krikščionių bažnyčia, suprantant šituo užvadinimu visus bažnytininkus, nežiurint jų nominalio išpažinimo Kristaus etikos, savo atsinešimu į karą ir savo noru gerėtis juomi, savo pataikavimu jam, ar pakentimui jo, esminiai nesiskyrė nuo tų žmonių, kurie nesisako esą krikščionys.

Neseniai krikščioniškosios tautos vedė tarp savęs hereikalingsia ir pragaistingiausia karą. Krikščionių bažnyčia nieko nedarė užbėgimui jam už akių, nereikalavo jo užbaigimo ir labai maža stengėsi palengvinti, ar atitaisyti išpuštijimus pavienių krikščionių sielose. Anglikonų tikybinis žurnalas "Churman" rašmeniskai yra teisingas, sakydamas žemiau paduotus žodžius, aprašančius sakomųjų krikščionių pasielgimą karo metu:

"Visų kariavusiųjų tautų bažnyčios dalinosi savo valdų nuodėmėmis. Mes neapkenčiam taip, kaip mums valdžios įsakė neapkęsti. Mes platinom melus apie savo priešius taip, kaip tie melai buvo išdėti mums oficialėj propagandoj. Mes mokinom nedovanojimo taip, kaip mūsų valdovai ir diplomatai įkvėpė mus. Kame mes parodė Kristaus dvasią šituose dalykuose?"

Kiekvienas teisingas tėmytojas turi pripažinti pilną teisybę šitam apkaltinimui. Yra pavienių, vieni jų vadino save krikščionimis, kiti ne, kurie atsilaukė šitam neteisybės ir blogų norų kalno užgruovimui ir kurie, kiek galėdami, stengėsi parodyti vokiečiams pakantos ir teisingumo atsinešimą, kurį Lincolnas Piličių karo metu rodė piliečiams. Bet daugumas jų tapo pasigysta į kalėjimą, o tie, kurie ištikimai remdami karą, bandė priešintis jam ir gyvildeno jo klausimus Lincolno įsivaizdavimui, kuri yra naujovinių Kristaus dvasios išsivystė, buvo nieknamai aršiausiu būdu su aiškiu didėles krikščionių bendruomenės pritarimu.

Tatai "Churman" siulo smarkų vaistą šitam aiškiam prieštaravimui tarp krikščionių etikos ir krikščionių pačių elgesio. Jis siulo krikščionių bažnyčioms ateity žiūrėti į karą kaip į nuodėmę. Jo nuomone jos "turi atsisakyti laiminti kokį nebuo karą". Tokia vaiztas, jis pripažįsta, "galėtų turėti liudny sekmių", bet, girdi, "valdžios nesiakubintų šauktis prie ginklo, kada krikščionių sąžinė sakyty, jog karas yra nuodėmė." Priešito "Churman" priduria: "Visos šalys privalo gailėtis savo komercinio savigumo ir tuomi prašalinti karo priežastį."

Gali but, kad šitas tikybinis rašytojas, duodamas savo patarimus kitiems savo vienminčiams, turi geras porus; bet jie yra be vertės ir krikščionių bažnyčiai, kuri yra kapitalizmo tvarkos dalimi, ir šalims, kurios negali savo komercinio

savigumo išsižadėti. Kapitalizmas negali būti kitokių negu jis yra. Jis arba žus nuo savo darbų toks, koks jis yra, ir drauge su savim pražudis visą dabartinę europiečių civilizaciją, arba jį pakeis sveikesnė visuomenės tvarka — socializmas, kada darbininkų klasė prideramai supras savo klasiinius reikalus. Bažnyčia, jei ji nori išlaikyti savo įkurę (tas nesvarbu, ar jis buvo tikra asmenybė, ar išsivajota), svajonių likučių — tuos jo tvirtinimus ir pažiūras, kurie nespriešina mokslo nustatytoms teisybėms, tai ji gali tą padaryti tik prisidėdama prie darbininkų klasės darbuotės, o ne bandydama donkishiškie darybą nuveikti — bandydama sutaiškyti dvi nesutaukomas klases: darbininkus ir darbdavius.

Monopolis ir Žmonės

Mūsų geriausias vyriškumas turi pikintis suteptomis naujovinio pasiekimo plunksnomis. Jis negali tenkintis, kada jo broliams truksta. Jis turi pamatyti, kad tiek pat yra žiauru, tiek pat nedora parblokti žmogų protui, kaip ir kumščia. Turės gimti naujas vyriškumas, kuris gėdysis nieko neveikti, kada maži vaikai visur suka pasaulio ratus.

Vadinamieji sekmieji asmenys įtraukė pasaulio civilizaciją į pained tolygias aklam sąraktui ir neturi nei proto sąvokų, nei filosofijos susidurusiems su jais klausimams išspręsti. Avalinę gaminantį pramonę šitoj šaly su dabartinių naujovinių mašinų pagalba per šešis mėnesius gali pridirbti avalinės tiek, kiek "rinka" prie dabartinės tvarkos gali jos paimti. Šeši mėnesiai darbo per metus alga nustatoma vieno alkaną žmogaus pasiūlinimu prieš kitus alkanus žmones neduos ištaigos kurpiams ir jų šeimynoms.

Kas reikia daryti? Ar kurpiai turi vaikščioti basi delto, kad jie pridirba per daug kurpių? Ar audyklų darbininkai turi vaikščioti nuogi delto, kad jie per daug pagamina audimų? Ar keptėjai turi vaikščioti alkanai delto, kad jie per daug prikepa duonos? Ve žmonės, kurie gali ir nori dirbti, o negali uždirbti tiek, kad galėtų nusipirkti tų daiktų, kuriuos jų pačių rankos pagamino! Ką naujovinis kapitalizmas gali pasakyti į šitą? Nieko! Kame jo atsakomybė? Visame! Jis turi kongresą; valstijų teisdarijas, teismus. Jo politiniai tarnai iškaulina darbininkų balsus, bet darbininkai nėra atstovaujiami. Darbininkai vargiai bežino, kad yra koks įstatymas iki jis neuždėda ant jų savo sunkios rankos ir jie griebiasi kuopinių derybų savo padėčiai gerinti. Bet kas metai po 100,000 darbininkų pamato, kad jie patys gali turėti, finansuoti ir kontroliuoti savo politinę partiją. Ateis laikas, kada darbininkai bus tiek susiorganizavę, kad galės pasakyti mažumos klasei turinčiai gamybos ir paškaudos įrankius: "Geradėjai, dabar mes prašom vesti pramonę taip, kad daiktai būtų gaminami naudai, o ne pelnui; kad ten, kur užtenka visiems, niekas nereikalautų badauti ir plikinti. Jei jus negalite surasti budo priverstiniam skurdui pašalinti; jei, turėdami visus patogumus išmincingam ir tesingam pasauliui padaryti, parodote savo nesugebumą tam dalykui; tai mes, budami 20 prieš jus 1, turėdami baltą ir galėdami savo balsais įstatymus leisti, pasmerkiame jus, paimame gamyklas ir savo rankas ir vedam jas visuomenės labui."

Tai yra socializmas, geradė

jai. Ar jis kam bausis? Ne darbininkams; jis bausis tik toms menkos dvasios butybėms, kurios tikis, anksčiau ar vėliau, nusigabenti iš dabartinės sistemos tai, kas jiems pagal teisybę niekuomet negalėtų priklausyti ir kas, kaip jie mano, negalėtų jiems priaugti progos lygybės sąlygose.

Jei socializmas neatitaisis šitų bausių sąlygų, tai kas jas atitaisis? Mes siulom jums samoną planą. Ar jis jums nepatinka? Tasyk, kokį planą turite jus? Nes planas turi būti tuojaus parupintas. Tie žmonės, kurie iš turtų ir malonės tikisi daugiau negu iš darbo ir nuopelnų, turi surasti subtelnesnį (plonesnį) budą sau gyvenimą daryti iš gaminančiųjų klasių negu privatinę medžiaginių gyvenimo įmonių nuosavybę. Jie ne tik turi surasti šitą subtelnesnį budą, bet jie turi dar pateisinti jį tiems, kurių protas toks pat geras kaip ir jų.

Mes nemanom, kad socialistinis judėjimas yra tik ekonominis darbininkų klasės sukilimas. Jis yra galingiausias dorinis sukilimas, kokį pasaulis kada matė. Tai yra nuskaustosios žmonijos balsas visu pasaulio plote; ir visi vyrai bei moters išvys, kad darbininkų klasė, atsisakydama remti nusidėvėjusią ir nesąžiningą ekonominę sistemą, bus žmonijos išganytoja.

Giliausi pasaulio rašytojai ir galvotojai šiandien yra socialistai. Visas ekonominės išrutulos krypsnis eina socializmo linkui. Ar bevaizdžiai, siaurapročiai asmenys, kurių sąvoka apie pirmynę ir gerovę yra kitų žmonių nuosavybės sąranka, gali suminti judėjimą paremtą fiziniu darbininkų klasės vieku, perimtu perėmę žmonijos aštriausio proto šviesą? — (Franklin H. Wentworth).

Degtinės dirbimo išsiplatinimas

Dveji prievartinės blaivybės metai šitoj šaly padėjo išplėsti naują pramonę — slaptą degtinės gaminimą ir įkurę naują ir skaitlingą kriminalistų rusį — degtinės pardavinėtojus. Degtinė verčiamasi visur, kur tik sąlygos tą leidžia. Degtinę pardavinėjančių vietų skaičius baisiai didelis ir jis vis auga.

Siaurės Dakota buvo "sausą" valstiją nuo laiko jos patapimo valstija; dabar korespondentas iš Bismarcko rašo: "Valstijoje atsirado nauja kriminalistų klasė — degtinės gabentojai ir jų užpuolikai; pirmieji gabena degtinę iš Kaados, antrieji tykoja degtinę gabenančių. Nežiurint aštrių įstatymų ir valstijos sargios priežiūros, degtinės visur pilna, nors ji brangesnė kaip du metai tam atgal. Šmugelis degtinės iš Siaurinės Dakotos perėjus į Montaną, kuri patapo blaiva prieš Volstead akto įvedimą, randama šitokia padėtis:

"Kur pirma prievartinės blaivybės įvedimo žemesnės rusies degtinę pardavinėjo vienas asmuo, ten jų dabar pardavinėja keli. Mūsų piliečiams yra lengva padaryti \$50 į dieną gabenant degtinę iš Kanados ir laisvą didele pagunda."

Washingtono valstija nėra tokia "šlapia" kaip Oregonas. Pietų pasieniu, sakysim Texase be namie dirbtos gabenama dar iš Meksikos. Mississippije, kaip korespondentas iš Jacksono sako, "Nuo blaivybės įstatymo priėmimo laiko daugelis žmonių užsiima dektinės gaminimu ir kaikiurių vietų žmonės pritaria jiems."

Florida padėtis esą gerėjanti. Bet iš Georgijos pranešama kaip "tik" priešingai. Pačioj Atlantoj degtinės pardavinėtojų esą 2000.

Kitose pietų valstijose padė

tis įvairi, bet visur degtinė slapta dirbama ir pardavinėjama. Virginioj, kiekvienoj valstijos šaly slaptų bravorų esą priaugo kaip grybų po lietaus. Federalės valdžios kas mėnesis sunaikina jų po 100. Ne kitaip yra ir tose valstijose, kurios tik padėčia, sieną, K. v. Illinois, kurioj Chicago yra pažymėtina "šlapia", ir Ohio.

Iki kokio laipsnio peržengiam blaivybės įstatymas galima numanyti iš sekamo pranešimo iš Washingtono:

"Federaliai viršininkai per pereinčius metus suareštavo 34,175 žmones. Tai yra vienintėliai metai, apie kuriuos galima gauti tikrų pranešimų. Oficialiai spėja, kad šiais metais tik viena centralinė valdžia įvykins suareštavimų apie 50,000.

"Pereitais metais tapo sugauta 9,746 distiliuotuvės bedirbančios gėrimus priešingai įstatymui, o blaivybės agentai sūžė 86,187 privatinis kostūvus, kubilus ir kitus prietaisus blaivybės įstatymui lauzyti.

"Valdžios apskaitymu buvo sumta gėrimų ir kitokios nuosavybės apie už \$10,000,000 vertės, bet šitas apskaitymas esąs daug žemesnis negu tikroji nuosavybės vertė.

"Ohio valstija viršijo suareštuotų žmonių skaičium visą kitas valstijas, net New Yorko valstiją, kurios gyventojų skaičius daug didesnis. Ohioj areštuota 3,334, o New Yorko valstijoj 3,089. Kitos valsti

Kl. Jurgelonis

ADVOKATAS

DUODA TEISŲ PATARIMUS

Bridgeporto Lietuviams

NAUJIENOS Chicagos lietuviams pasidarė taip kaip duona, be kurios negalima apseiti. Taip jau Naujienų Pinigų Siuntimo Skyrius kasdien darosi reikalingesnis kiekvienam lietuviui.

Idant Jums patogiaus būtų susisiekti su Naujienų ofisu ir Naujienų Pinigų Siuntimo skyrium visokiausiuose reikaluose, Naujienos įsteigė savo šaką ant Bridgeporto.

Naujienų Pinigų Siuntimas Lietuvon yra pavyzdys geriausio, rupestingiausio, pigiausio ir greičiausio patarnavimo. Lietuvos didieji bankai pageidauja, kad pinigai iš Amerikos būtų siunčiami tik per Naujienas, nes jie tada turi kuomažiausia klapato ir turi pilną atsargos užtikrinimą.

Ateikite! Mes esame čia, ant BRIDGEPORTO idant JUS VISUOMET galėtumėte pasinaudoti tuo patarnavimu, kokį tik Naujienos tepajiegia duoti, nes visą rupestį tam padeda.

NAUJIENOS Bridgeporto Skyrius

3210 So. Halsted Street

Telefonas Boulevard 9663

Valandos: kasdien: nuo 8:30 val. ryto iki 9 val. vakare, nedėdieniais: nuo 10 val. ryto iki 2 val. po piet.

jos šituo žvilgsniu eina šitaip: California, 1,222; Georgia, 1,086; Illinois, 2,086; Massachusetts, 1,915; Missouri, 1,186; S. Carolina, 1,036; ir Texas, 1,765.

Delewarėj sureštuota mažiausias skaičius, tik 14.

Kas del padėties apskritai, tai Washingtono oficialų nuomone ji yra tokia:

"New York, California, Ohio, S. Carolina ir Georgia yra viršininkų laikomos paduotoj tvarkoj kaip valstijos kur sunkiausia yra blaivybės įvesti."

Tas rodyty, kad tos valstijos

yra "šlapiausiomis". Sekamos įstraikos iš davičių, parupintų blaivybės agentų Washingtono, parodo įstatymo lauzymo didumą ir blaivybės agentų veiklumą.

Federaliuose teismuose apskaitomųjų metų pradžioj buvo 2,548 kriminalės bylos, kuriose įmaišyta šalies blaivybės įstatymo peržengimas.

Apskaitomųjų metų pabaigoj buvo 10,365 bylos del tojo įstatymo peržengimų.

Teisingumo skyriaus žiniomis birželio 30 d., 1921 m. federaliuose teismuose buvo 57,112 kriminalinių bylų viso

šios rusies. Tarp jų buvo 10,365 blaivybės bylos ir 6,558 vidaus įplaukų mokėjimo bylos.

REUMATIZMAS

Išpurkė muskulius, pervariantis skausmas sanariuose ir sustingimas sanarių yra blogiausi žmogui dalykai, o tankiausiai išsivysto į sunkią ligą. Jei kenčiate tuos blogumus, arba turite simptomus — ilgai nelaikite, bet tuojaus prašalinkite. Mūsų stebėtinai gyduolės žinimai! Vidurius ir trėninius P O L O

SAPOMENTOL

STIPRI ALCHOLINE SMETONA kaip stebėtinai veikia, kad umai prailina visokį skausmą nuo persidirbimo ir nuovargio muskulų, sustingimą sanarių, girkstėlėjimo skausmą, strėnų diegli ir slogas. Kiekvienas, kuris gartojo jį, — sako, kad nieko geriau nėra. Todel, vartokite jį, o ne reikės ilgai kęsti. Kaina už puodą 35c. Nueikit šiandien pas savo vaistininką ir prašykite Polo Sapomentol, aiekit apibūtinę. Jei negalėtumėt ten gauti, rašykite mums prisiunčiant pinigus iškalno.

Polo Chemical Co. 2824 W. Chicago Ave. Chicago, Ill.

Naujas budas gydymui slogų, iš viršaus trinant krutinę ir gerkle su VICKS VAPORUB MOSCIA.

Kudikiai nemylti imt karčias, negardaus skonio gyduolės, kurios labai tankiai apverčia mažo pilvelį. Jie myli gardų kvapą ir stimuliuojantį veikimą VICKS. Vartokite VICKS nuo mėslunginio krupo gilaus kosulio, uždegi-

mo tonsilų, bronchitis, ir visokiuose slogų atsitikimuose.

VICKS yra mostis sudėta iš keletos senų laikų — išmėgintų gyduolių — Mentholo, kamparo, čiobrelių, eukaliptų ir tarputyno aliejaus. Kada ištrinsi krutinę ir gerkle su šia mosčia, tada kvėpavimas yra antiseptiškas, gydantis kvapas, greitai pajusite palengvinimą nuo skausmo ir uždegimo. Pardavojamas visose vaistinėse po 35c

VICKS VAPORUB

Virš 17 milijonų puodų išvartojame kas metai.

Kur seniausia, Ten geriausia.

SENIAUSIA Agentūra VIENYBE

Parduoda laivakortes ant visų parankiausių Linių į Lietuvą ir iš Lietuvos arba ir visur kitur per Antverpą, Rotterdamą, Bremėnį, Hamburgą, Liepą, Karaliaučių ir kitus portus ir Eidekūnus ir į patį Kauną, taip pat ir iš Lietuvos.

Pinigus siunčia į Lietuvą ir visur pigiausiai kėdam; už juos garantuoja, kad — ypač Lietuvoje — pinigai bus greitai ir parankiai išmokami artimiausioje vietoje nuo priėmimo gyvimo.

Pinigus į Lietuvą siunčia telegramu. Amerikos pinigus maino ant visų šalių pinigų.

"VIENYBĖ" SPAUSTUVĖ

Visokius spaudos darbus atlieka greitai, pigiai ir gražiai.

Spausdina: konstitucijas, knygas, laisvams popierus, plakatus, vizitines korteles, baltams tikėtus ir tt.

"VIENYBĖ" EINA DU KART SAVAITĖJE

Spausdina geriausius raštus, vėliausias žinias iš Lietuvos ir visur ir turi juokų skyrių

"TARKA"

AMERIKOJE \$3.50 MET. LIETUVOJE 4.50

Pirkite "Vienybę" Bendrovės šėrus. Dividendai mokami. Atteityje bus didelis pelnas.

Vienas šėras \$10.

Užlaikė didelį knygyną, kur galima gauti visokių knygų.

Reikazukite platesnių informacijų apie viską, rašykite mums laisvus, reikalaukite mūsų piniginio kurso ir knygų katalogo.

Su visokiais reikalais kreipkitės šiuo adresu:

LITHUANIAN VIENYBE PUBL. CO. 193 Grand St. B Brooklyn, N. Y.

Kur vienybė, Ten galybė.

Pinigus siunčia į Lietuvą ir visur pigiausiai kėdam; už juos garantuoja, kad — ypač Lietuvoje — pinigai bus greitai ir parankiai išmokami artimiausioje vietoje nuo priėmimo gyvimo.

Pinigus į Lietuvą siunčia telegramu. Amerikos pinigus maino ant visų šalių pinigų.

"VIENYBĖ" SPAUSTUVĖ

Visokius spaudos darbus atlieka greitai, pigiai ir gražiai.

Spausdina: konstitucijas, knygas, laisvams popierus, plakatus, vizitines korteles, baltams tikėtus ir tt.

"VIENYBĖ" EINA DU KART SAVAITĖJE

Spausdina geriausius raštus, vėliausias žinias iš Lietuvos ir visur ir turi juokų skyrių

"TARKA"

AMERIKOJE \$3.50 MET. LIETUVOJE 4.50

Pirkite "Vienybę" Bendrovės šėrus. Dividendai mokami. Atteityje bus didelis pelnas.

Vienas šėras \$10.

Užlaikė didelį knygyną, kur galima gauti visokių knygų.

Reikazukite platesnių informacijų apie viską, rašykite mums laisvus, reikalaukite mūsų piniginio kurso ir knygų katalogo.

Su visokiais reikalais kreipkitės šiuo adresu:

LITHUANIAN VIENYBE PUBL. CO. 193 Grand St. B Brooklyn, N. Y.

Kur vienybė, Ten galybė.

SKAITYKIT IR PLATINKIT "NAUJIENOS"

Kapitalistinis Švietimas.

Kapitalistinis švietimas ap- linkiniu būdu apsimoka, bet ne jaunam darbininkui. Jo veik- mē, kiek ji jauną darbininką liečia, padaro vergus išteses- niais ir našesniais. Gamindami daugiau ištesingų jaunų darbi- ninkų, kurie norėčiau panau- dodami savo darbinę jėgą, pa- gamina daugiau vertės, kapita- listai sugeba padidinti savo pel- nus iki didesnių proporcijų. Ši- tuo žvilgsniu kapitalistinis jau- nuomenės švietimas yra pelnin- gas. Bet jis nėra pelningas darbininkui. Jaunam darbinin- kui jis reiškia didesnę iš jo iš- trauktą prakaito ir kraujo ap- štį, negu jis norėtų be kapiali- stinio švietimo duoti. Žodžiu, tai yra priedinis kapitalistų pel- nas ištrauktas iš didžiulių su- mų jų išleistų jaunųjų darbi- ninkų "švietimui."

Budamas nuosakus savo pra- dams, kapitalistas be paaukoi- mo šitų pradų, negalėtų dolioti milijonų dolerių, tartum dykai, neskaitydamas to doliavimo ge- ru "indėliu".

Todel kapitalistai nedalina aukų, stipendijų, ar kitokių ky- šių, jei jie išanksto nežino, kad galų gale iš to bus pelnas.

Ko kapitalistai tikisi.

Aišku, kad kapitalistai įveda milijonus į švietimo įstaigas ir pastangas tuoju tikslu, kad iškiepinti jauniems darbinin- kams kapitalistines idėjas ir troškimus. Atlyginiman už tai jie laukia turėti pasitenkinu- sius vergus, leidžiančius kapita- listams nenatūraliai valdyti visuomenę ir tuomi sau lobį krauti.

Kapitalistinio švietimo įjegos ypatingai yra kreipiamos lin- kui plėtojimo jaunuomenės, ateinančios alginių vergų kar- tos. Ateinančiai kartai šituo "švietimu" aiškiai numatoma nemalonių sekmių. Spraga tarp kapitalistinės klasės ir darbininkų klasės vis didėja. Darbininkų reikalai ir kapitali- stų reikalai niekuomet nebuvo tolimesni vieni kitiems kaip dabar, o spraga vis didėja. Ši- to proceso sekmę yra klasinės kovos centrinišimas ir abiejų kla- sių sąmonės stiprinimas, ypa- tingai kapitalistinės. Todel ka- pitalistinis kontroliavimas švie- timo vis bus didesnis. Kapita- listinė švietimo mašina labiau- didės ir centruosis. Kapitalis- tinė ideologija bus brukte bru- kama jaunuomenei. Tiesioginė kapitalistinė propaganda pakeis aplinkinę. Dabar kapitalisti- niai tarnai tengiasi visai užval- dyti darbininkų vaikus protiš- kai.

Bergždžias darbas.

Bet, nežiurint to, kas paša- kyta aukščiau, yra daugelis jaunų darbininkų, kurie tikisi sau geresnės individualinės padė- ties per kapitalistinę "apšvie- tą". Tai yra bergždžias dar- bas. Tokie troškimai gali pa- eiti tik iš labai sukvailinto pro- to stovio ir yra geru kapitalis- tinio švietimo pavyzdžiu. Ši- tie jaunieji darbininkai mano, kad stropiai išmokę kapitalisti- nių pradų jie gali iškilti aukš- čiau savo dabardraugių galvų. Tai yra utopija net pagalvoti apie tai.

Kapitalistinė propaganda.

Neužginčijamu dalyku yra tas, kad darbininkų vaikų di- žiuma baigia savo mokslą še- štoju pradžios mokyklos sky- rium. Statistika įtikinamai įro- do, kad šita staigų mokslo nu- traukimą priverčia padaryti ekonominis butinumas, tėvų lai- kymas, ar savęs paties. Švie- timas yra priverstinis, iš vaikų nereikalaujama, kad jie eity mokslą aukščiau šeštojo sky- riaus. Šitos švietimo apšties kapitalistų tikslams užtenka Naujovinėj pramonėj sudėtinė

mašinija atstoja buklumą. Ačiu tam vidutiniam vergui užtenka mokėti paskaityti, parašyti ir turėti pradinį supratimą apie skaitmenis. Šita minima yra tik techninė pažintis vaikams mokinti ir yra tik menka viso mokiamojo mokslo dalis. Di- desnė pradinė mokyklose mo- kinamojo mokslo dalis, yra aiš- kus kapitalistinių idealų ir pra- dų mokymas. Tolesnį jauno- jo darbininko švietimą propa- gandos pagalba atlieka kapita- listinė spauda ir kitos tolygios nupuolę kapitalistinės įstaigos.

Apšvieta nepasiekjama.

Aukštesnė apšvieta didžiū- mai jaunuomenės nepasiekjama. Labai maža kas iš darbininkų vaikų įstengia iškilti aukščiau pradžios mokyklos. Jie gali mokytis techninio mokslo tikė- damies patapti specialistais ko- kioj pramonės šakoj. Šituo būdu jie tikisi iškilti aukščiau klasinės kovos. Jie mano, kad didesnį jų darbo pajėgos vertė suteiks jiems didesnį užmokes- nį. Bet jie daugiausiai apsirin- ka.

Užtenka paviršutiniai prisi- žiūrėti, kad pamatyti, jog kapita- listų klasė dabartiniu laiku tu- ri išlavintų specialistų kiekvie- name darbe daugiau negu jai reikia; šitas antviršis toli pra- neša jų reikalavimus specialis- tų iki jų kaip kapitalistų bu- ties pabaigai. Aišku, kad la- bai maža jaunųjų darbininkų sugebės iškilti į patinkamesnį darbininkų klasės skyrių. Ar- čiaus prisižiūrėjus bus matoma, kad didelė daugybė tokių speci- alistų dirba po šiai dienai tų pačioj lygmėj, ką ir neišla- vintieji darbininkai ir gauna tokį pat užmokesnį.

Lengva matyti, kad jaunieji darbininkai tokiais ambicijo- mis randa nepasiekimą. Nėra naudos turėti tokie troškimai. Jauni darbininkai kaip viene- tai negali savo butį pagerinti. Darbininkai gali pagerinti sa- vo butį tik kaip klasė ir jau- nieji darbininkai kaip klasės vienetai turi eiti išvien su dar- bininkais kaip visuma.

Jauno darbininko uždavinys.

Jauno darbininko uždavinys yra visa širdžia atsiduoti jaunų darbininkų kovai už laisvę su kapitalistine tironija. Kapitali- stinė sprespauda nesibaigia vien prievartiniu darbininkų pa- vergimu. Jos nagai yra apglė- bę viską. Jos pasalis klasinės idėjos ir pradai yra sprespauda jaunų darbininkų protams. Ka- pitalistų švietimas yra subteli- nis ir kaip toks yra nuodug- nesnis negu darbininkų darbuo- tės stabdymas. Darbininkai beįt mato klasinės įjegos stab- dančias jų darbuotę. Bet ka- pitalistinis švietimas savo ne- tiesumų ir teisybės iškraipymu nuveda jauną darbininką prie darbų priešingų savo paties kla- sės reikalams.

Reikia kovot su kapitalistine propaganda.

Todel jauną darbininko uždavi- niu yra kovoti su šituo nelabu jaunuomenės priešu — kapita- listine propaganda. Jaunasis darbininkas privalo ginti savo klasę protiniais ginklais, kito- kiais negu kapitalistiniai — tei- sybė. Visur jauniems darbinin- kams turi būti parodyta kapita- listinė visuomenė tikroji jos šviesoj. Jaunuomenė turi būti pasiekta pamokomis, paskaito- mis, masiniais susirinkimais ir individine propaganda, aiškiai išdedant darbininkų klasės troškimus.

Tai tokis kelias jaunam dar- bininkui.

— V. L.

DR. A. MONTVID

Lietuvės Gydytojas ir Chirurgas
25 East Washington St.
Valandos: nuo 10 iki 12 ryt.
Telephone Central 8363
1824 Wabansia Ave.
Valandos: nuo 6 iki 8 vakarų
Residencijos tel. Kedzie 7715

? Atspek! Atmink! ? Pasakyk!

VIENA TUKSTANTI MISLIU

Dabar Turi Tą Proga

Susiutas, bet ne drabužis,
su lapais, bet ne medis,
ne žmogus, o viską pasakoja.

?

Atmink kas tai?

Tik ką dabar tapo atspaus-
dinta didelis rinkinys, kokio
dar niekad nebuvo, lietuvių
mįslių—vienoj didelėj kny-
goj vardu

Lindau į uolą ir akmenį,
pelniau peilį brangiai pirkta,
pirma buvau tėvo duktė,
paskui tapiau tėvo motina.—

?

Atmink kas tai?

MISLIU KNYGA

Sitoj knygoj telpa su viršum 1100 lietuvių mįslių
— naujų ir senų — su palyginimais prie kitų kalbų
mįslių. Kiekviena mįslė yra žingeidi istorija pati
savyje, ir todel MISLIU KNYGA bus kiekvienam

žingeidžiausio skaitymo šaltinis. Ir jaunas ir se-
nas naudosis MISLIU KNYGA ne vieną sykį, bet
nuolat, prie kiekvienos patogios progos — sueigo-
se, pasišnekėjimuose, pasijuokavimuose, prie ginčų,
prie meilės ir visokiuose atsitikimuose.

Tuojaus Įsigykite Mįslių Knygą Jos Kaina Tik \$1.00

Jos Verte Neinkainuojama

Del savo smagumo ir del savo draugų ir pažįstamų smagumo tuojaus išsirašyk Mįslių Knygą, atsiųsdamas
\$1.00 į Naujienas.

Mįslių Knygos užsakymus siųskite adresu

NAUJIENOS

1739 South Halsted Street

Chicago, Illinois

Kuponas

NAUJIENOS
1739 So. Halsted Str.
Chicago, Ill.

Gerbiamieji:

Cia indedu \$1.00 už kurį prašau atsiųsti man
Mįslių Knygą šiuo adresu:

Vardas pavardė .....

Adresas .....

CHICAGOS ŽINIOS

V. K. RAČKAUSKAS
CHICAGOJE.

Šiandien atvažiuoja Chicago p. V. K. Račkauskas ALT. Sandaras prezidentas.

Chicago Tautininkai užsikvietė pas save Sandaros prezidentą tautininkų partijos reikalais. Čia žada būti Sandaros Politinio Fondo Komiteto posėdžiai, tautininkų konferencija, pora viešų prakalbų bei pokylis. Pamedėlyje p. Račkauskas išvažiuoja atgal New Yorkan užsukdamas pakeliui keletą lietuvių Rytinių kolonijų.

Dailės paroda Art Institute.

Ketverge po pietų su orkestra ir užkandžiais atsidarė dailės kurinių paroda Art Institute (Muzėjų Michigan ave. ir Adams gat.).

Šią parodą surengė Chicago Dailininkų Draugija. Parodoje yra iškabinta apie porą simtų su viršūnų tapybos ir apie simtą skulptūros kurinių. Tapybą galima padalinti į keturias skirtingas rūšis: realę, "moderniškoji", dekadentiškoji ir "ambolinę" (labiau dekoratyvę).

Ši metų tos pačios Dailininkų Draugijos paroda yra turtingesnė. Nors joje daugiausia yra laukų vaizdėlių, o mažai simbolių kurinių, bet užtai geriau suderinta. Skulptūra turi daugiau reikšmės negu paveikslai.

Lietuviams patartina atsilankyti ir pamatyti paveikslus

ir skulptūrą, nes tai yra labai svarbus dalykas, taip kaip ir muzikaliai koncertai arba teatras mums duoda ką nors interesingo ir gražaus.

— Busiantis dailininkas.

Kaltina kalėjimo viršininkus už O'Connor pabėgimą.

Chicago Crime Commission komisijos nariai savo raporte apkaltina kalėjimo viršininkus už O'Connor pabėgimą iš kalėjimo.

Norėjo nužudyti Borowski.

Raymond Obendorf, 25 metų amžiaus, 1327 Fulton gat., norėjo nušauti Borowski, Chicago Muzikos kolegijos prezidentą ir kompozitorių. Jis iššovė keletą šuvių ir jo revolveris sugedo. Tada jis pribėgęs prie Borowskio ėmė jį mušti. Borowski tik lengvai sužeistas.

Obendorf buvęs tris metus Borowskio raštininkas ir pas jį tulį laiką mokinosi. Sako, kad jis, Obendorf, norėjęs išpavdyti Borowskiui mirčią atkeršyti.

CICERO.

Illinois Valstijos Free Employment Bureau žada šiuo sekamo mėnesio pirmos atidaryti savo skyrių Ciceroje, prie 48-tos ir 22-ros gat.

Norėjo nužudyti keturių vaikų motina.

Mrs. Susie Giniglio, 734 So. Marshallfield ave., keturių vaikų motina, bandė nušauti, bet tik pavojingai susižeidė.

Sako, kad neturtas ją prie to privėdė.

Geresnių nesuradę, susitaikė.

Išgyvenę 16 metų po persikėlimui, James Lints, 57 metų amžiaus ir Bertha Lints, 48 metų amžiaus, nusprendė vėl apsigyventi. Sako, kad juodu nebegalėjo sau geresnio nei geresnės susirasti, tat ir susitaikė išnaujo...

Sudegė daug karų.

Vakar anksti rytą sudegė 80 karų, kai užsidegė Devon avenue karų barnės. Nuostolių, sako, padaryta daugiau kaip \$1,500,000.

Pabėgo su pinigais.

Charles Oschger, Independence State Banko, 3159 W. Roosevelt rd., darbininkas pabėgo su \$5,000.

A. + A.

Paminėjimas metinių sukakčių
Franciškaus Arlauskio mirimo
Jau metai laiko praėjo, kaip persikyrė su šiuo pasauliu mano brangiausias globėjas ir vyras. Mirė sausio 28 d., 1921 m. turėdamas 28 metus amžiaus. Vėlonis paėjo Kauno rėd. Panevėžio apskr., Pumpėnų valsčiaus ir parapijos, Gustadalo kaime. Paliko dideliame nuoliudine moterį Valeriją ir sūnų Franką, 2 brolius, 3 seseris Amerikoj ir 2 seseris, 3 brolius Lietuvoj.

Nedoras žmogžudis atmo gyvastį ir suardė mūsų gyvenimą. Nors mirė, bet mano širdyje nelūgėsta liudėsis ir apgailestavimas mylimo vyro. Be tavė nėra draugų, nėra prietelių! O kaip sunku yra man ir mažam Prankui vienims pasilikusiems be globėjų! Lai una lauge svetimos šalies žemėlė.

Aš sesuo, ant tavo kapo gėles graudžiomis ašaromis laistysiu; lai žydi ant kapo rutos ir telijos, o tu ilėkėsi ramiai jaunystės dienos ir lauk, kuomet pas tavė ateisime.

Mea ju daugiau ant šios ašarų pakabės nematysime nei sutiksime, todėl, gimėsis, draugai ir pažįstami atmindami tą liudną dieną a. a. Franciškaus mirčių atsilankykite ant pamokė, kas galėsite sausio 28 d. 7-30 val. iš rytu į Apvelzdos Dievo bažnyčią Chicagoje. Sirdingai kviečiu nuliudę: moteris Valerija ir sūnus Franciškas.

PATRIOTIZMAS

Pačedumas turi but pasargos žodis

IOWA STATE SAVINGS BANK

Kapitalas ir Perviršis—\$120,000.00.

S. E. Cor. Fourth and Jackson Sts.

SIOUX CITY, IA.

KRUPAS

Krupo bausis amaugiantis kosulius užėina pačiame viduraktį be jokio perspėjimo ir pasigailėjimo. Glecco prašalins krupą ir 15 minučių be vėmimo. Užlaiko kvėpavimo poreinamus vietas ir išmeta gliūčią medagą iš visos sistemos. Pasirpinkit Glecco butelį šiandio, gauna visose vaistinėse—50c, butelis, bet kaip galit pamieruoti dalyko vėrę, kuris gali išgelbėti gyvastį?

Dr. Drake's GLESSCO
For Coughs, Colds and Croup

1500 PRICE \$1.50

Cirelet pats veikia, tik užsimauant per galvą, sušvegi per juosmenį ir išsitauso. Jei negali gaut, prisiskų krutinės migra, antraš ir \$1.50, o išsine Cirelet. Sizes 34 to 48.

Nemo Hygienic-Fashion Institute
120 E. 16 St. New York, Dep't M.

DOMAI NORTHSIDIEČIŲ

Šiuomi pranešam visuomenei, kad mes atidarėm valgyklą-restauraciją Northsidės apielinkė, kur mes gaminam gardžius lietuviškus valgius.

Taigi, visus lietuvius kviečiame atsilankyti ir persitikrinti gardumų ir pigumų valgių.

Del jų patarnavimo

J. USSAS ir S. BALTRAITIS

1803 W. North Ave. ir kampas N. Wood St.

Lietuvon ir iš Lietuvos LAIVAKORTES

NAUJIENŲ ofisas parduoda laivakortes ant visų geresniųjų linijų važiuoti Lietuvon ir iš Lietuvos.

NAUJIENŲ ofisas nepasitenkina vien laivakortės pardavimu, bet stengiasi kuogeriausia patarnauti keliautojams ir visu kuo juos aprupinti.

SMULKMENISKUS paaiškinimus apie kelionę Lietuvon ir iš Lietuvos Naujienų ofise duoda laivakorčių skyriaus vedėjas A. RIPKEVICIUS, kurs dabartiniu laiku buvo keliavęs Lietuvon ir atgal, ir todėl gerai žino ir gali paaiškinti kelionės reikalus.

PASPORTUS išvažiuojantiems Lietuvon parupina Naujienų ofisas trumpu laiku, o taip-jau duoda pagalbos aprupinime takų.

IŠVAŽIUOJANTIEMS padeda pinigus i Lietuvos Prekybos ir Pramonės Banką Kaune, arba išduoda pagal dienos kurso čekius, kuriuos išmains Lietuvos bankas be jokių atidėliojimų ir be jokių nuostolių. Naujienų čekiai Lietuvoj yra geriausi, ką paliudija kiekvienas, kas tik nuvažiuo Lietuvon.

NAUJIENŲ LAIVAKORČIŲ SKYRIUS

1739 S. Halsted St.,

Chicago

Rusiškos ir Turkiškos Vanos

12th STREET
Tel. Kedzie 8902

3514-16 Roosevelt Rd.
Arti St. Louis Ave.,
CHICAGO, ILL.

Federal Bond & Land Company

Siunčia pinigus i Lietuvą Aukšais ar Doleriais per paštą, čekiais ar telegramais.

Parduoda laivakortes i visą pasaulį.

Parduoda namus, žemes, farmas ir bondsus.

OFISAI:

666 W. 18-th St.,
Chicago.

1439 S. 49th Court,
Cicero.

STREIKAS UŽBAIGTAS

Susisiek elektros dratus i savo namą dabar. Kaina stabėtinama. Pagabus išmokėsė planas suteikiamas, jei norite. Mielai apkalnavim suteikiame.

THE BRIDGEPORT ELECTRIC CO., Inc.
1619 W. 47th St. Tel. Boulevard 1892 Chicago, Ill.

Saule nudegus nosį
Vartok apšėiai šaldančio

Mentholatum

Lengvai gydo, greitai ir antiseptiškai.

DR. HERZMAN
16 RUSIOS
Pareikšė aue 3413 So. Halsted St.
po No. 3313 So. Halsted St.
Šiurli lietuviškas šimanas per 15
metų kaip patyręs gydytojas, ab-
rurgas ir akušeris.
Gydo skėris ir chėnėškas-lyg-
vėrę, moterų ir vaikų, pagal nau-
jaušias metodus K-Ray ir kitėkias
elektros prietaisus.
Ofisas ir Laboratorija: 1233 W.
18th St., netoli Fisk St.
VALANDOS: Nuo 12-15 pietų,
ir nuo 6 iki 8 val. vakarais.
Telefonai: Diamonds: Canal
8110 arba 357
Naktiniai Drexel
959 - Drexel 4196
GIVENIMAS: 3513 S. Halsted St.
VAL. 8-12 rytu ir 8-9 val. vak.

Waukegano Lietuviai

Norėdami SIŪSTI PINIGŲ
savo giminėms LIETUVON,
kreipkitės i J. E. Bruževi-
čiaus aptieką:

WAUKEGAN
PHARMACY,

1005 Marion Street,
Waukegan, Ill.

Pinigai iš Rockfordo Lietuvon

Pinigus iš Rockfordo
Lietuvon galima tiesiai
siųsti per S. J. Petrau-
ską, Rockford Real Es-
tate & Loan Co.

Iš čia pinigai yra pa-
siunčiami Lietuvon grei-
čiausiu būdu ir už pini-
gų siuntimą pilnai atsė-
koma.

Siųskite, pinigus Lie-
tuvon per

J.S. Petrauskas
809 So. Main Str.
Rockford, Ill.

Pinigai iš Kenoshos Lietuvon

Kas nori siųsti pini-
gus iš Kenoshos savo gi-
minėms Lietuvon, mo-
ney orderiais ar dra-
tais tegul kreipiasi pas
A. Pakšį.

Iš čia pinigai yra pa-
siunčiami Lietuvon grei-
čiausiu būdu ir už pini-
gų siuntimą pilnai atsė-
koma.

Parduodamos laiva-
kortės Lietuvon ir iš
Lietuvos.

Kreipkitės pas:
A. Pakšys

220 Milwaukee Ave.,
Kenosha, Wis.

SKAITYKIT IR PLATINKIT
"NAUJIENOS"

**SIANDIE PINIGŲ
KURSAS**
Siunčiant Lietuvon per mus:
54 Centai už 100 Auk.
arba
185 Auk. už \$1.00
Pigesnis kursas siunčiant
didesnes sumas
Pristatymas Užtikrintas
Trumpame laike
Central Manufacturing
District Bank
State Bank—
Clearing House Bank
1112 West 35th Street
Turtas \$6,000,000.00

**A. SHUSHO
AKUŠERKA**
Turiu patyrimą
moterų ligose; ru-
pestingai prižiū-
riu ligonę ir kudi-
kl laike ligos.
10929 S. State St.
Chicago, Ill.

DR. CHARLES SEGAL
Praktikuoja 15 metų
Ofisas
4729 So. Ashland Ave., 2 lubos
Chicago, Illinois.
Specialistas džiuvos
Moteriškos. Vyrų ir
Vaikų ligų
OFISO VALANDOS:
Nuo 10 iki 12 val. rytu nuo 2 iki
5 val. po pietų ir nuo 7 iki 8-30 val.
vakaro. Nedėliomis nuo 10 val.
rytė iki 1 val. po piet.
Telefonas Drexel 2880

DR. S. BIEŽIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
X-Spinduliai
Ofisas 2201 W. 22nd St., kampas S.
Leavitt St. Tel. Canal 6222.
Rezidencija 3114 W. 42nd St.,
Tel. Lafayette 4988.
Val.: 1-4 ir 7-9. Ned. 10-12 pietų.

**DR. MAEYA
DOWIATT-SASS.**
Kėtik sugėjęs 18 California ir
vėl tas savo praktikavimą po No.
5208 W. Harrison St.
Valandos: 8-12 kasdien ir 8-9
vakaro išskyrus nedėliomis.

Dr. Maurice Kahn
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4631 So. Ashland Ave.
Tel. Yards 994
Ofiso val.: 8 iki 10 v. rytu, 1 iki 8
ir 7 iki 9 v. Naktimis ir nedėlioj po
pietų. Tel.: Oakland 1294

DR. M. STAPULIONIS
Gydau be gyduolių ir be operacijų
3347 Emerald Ave.
9 iki 11 rytu ir 9 iki 10 vakaro
Tel. Boulevard 9897
721 W. 18-ta gat. 2 iki 8 vak.
Tel. Canal 279

DR. C. K. KLIAUGA
DENTISTAS
1521 So. Halsted St., Chicago, Ill.
kampas 18th St.
Valandos: 9-12 rytu ir 1-5 vak.
Phone Canal 257

Telephone Yards 5834
DR. P. G. WIEGNER
Priėmimo valandos nuo 8 iki 12 ir
ryto ir nuo 7 iki 9 v. vak.
3325 So. Halsted St., Chicago, Ill.

Telephone Boulevard 5859
Dr. A. Juozaitis
DENTISTAS
Valandos: nuo 9 iki 9 val. vaka-
re. Seredm 9 v. rytu iki 12. Va-
karais 6-9. Nedėl. pagal sutarimą.
3261 So. Halsted St., Chicago, Ill.

Telefonas: Boulevard 7042
DR. C. Z. VEZELIS
Lietuvės Dentistas
8712 South Ashland Ave.,
prie 47-tos gatvės.

PRANESIMAS
Dr. C. K. Cherrys
Dentistas ir Radiografas
2201—W. 22nd St., Kamp. Leavitt
Phone Canal 6222
Isteigė savo ofiso pilnai apru-
pintą X-spindulių laboratoriją.
Traukiama X-spindulių payeiks-
lai suradimui įvairių dantų, galvos
ir žandų ligų.

Mūsų Moterims.

Moterims ir Merginoms Suknia —
No. 1167.

1167

Labai daili yra ši suknia su ilgu liemeniu ir plačiu diržu, kurs susimezga užpakalyje.

Tokiai sukniav pavyzdys No. 1167, sukirptos mēros nuo 36 iki 44 colių per krūtine. Sukniai 36 colių mēros reikia 3% jardo materijos 36 e. pločio, ir 3% jardo 36 col. materijos apvedžiojimui.

Norint gauti tokia suknia su-
kirpti ir pastūti pavyzdį, prašom
iškirpti žemiau paduota blanketę, pa-
žymėti mēra, parašyti savo vardą,
pavarde ir aiškiu adresu ir, įdėjus i
konvertą karų su 15 centų (paštė
ženkleliais ar pinigais) atsiųsti mums
šlap. užadresavus: NAUJIENOS
PATTERN DEPT., 1739 S. Halsted
St., Chicago, Ill.

NAUJIENOS Pattern Dep-
1739 S. Halsted St., Chicago, Ill.
Čia įdedu 15 centų, ir prašau at-
siųsti man pavyzdį No. 1167.

Mēros ..... colių per krūtine

(Vardas ir pavardė)

(Adresas)

(Miestas ir Valst.)

Norėtume šį skyrelį išplėtoti taip,
kad jis būtų įdomus ir kad juo gautų
moteris ir merginos kuo daugiau pa-
sinaudoti. O tai galėsime padaryti,
jei turėsime bendradarbių iš pačių
mūsų skaitytojų tarpų. Dėlto kvie-
čiame bendradarbiauti moteris, mer-
ginas, kurios ką nuskano ką gero
žino kas būtų naudinga ir kitoms
sesėms žinoti, tegul rašinėja ir dū-
nais savo žinios su kitomis skaityto-
jomis — Vedėja.

Jautiena ir ryžiai.

Sukapok užtektinai šaltos atliku-
sios jautienos, kad padaryti du puo-
duku. Išstarpink puode arba gilioj
skaurodoje šmotą sviesto taip dideli,
kaip kiaušinis. Kuomet sviestas
prašės net parusti pridėk cibulį su-
piaustytą i riekiutes ir viryk svieste
iki pėgels. Tada įmaišyk 2 didelius
šaukštus miltų ir 1 puoduką verdan-
čio vandens. Gera išmaišyk: ku-
met bus gerai paviręs, pridėk mėsą.
Leisk kartą gerai užvirti, pridėk pa-
gal skonį druskos ir pipirų.

Turėk gatavą kiek nori išvirtų
karštų ryžių, ant tūriėlkos. Užpilk
mėsą ant šių ryžių ir padėk ant sta-
lo. Ryžių turėtų but daugiau negu
mėšos.

Labai sotus ir pigūs valgis.

Prikimšta jautiena.

1 svara jautienos (round steak)
mėsa turi būti lygio storio. Nu-
piauk taukus. Sumaišyk 4 didelius
šaukštus duonos trupinių 1/2 šaukštu-
ko druskos, vieną aštundalį šaukštu-
ko (žiupeniuko) pipirų, pusę šaukštu-
tuko sutrintų šalavijų, 1 šaukštuką
sukapotų cibulų. Pridėk gana pie-
no sušlapinti mišinį. Nušluostyk
jautieną su šlapiu dystu audėku, už-
tepk virš paduota mišinį lygiai ant
mėšos, suvyniok ir surišk ją. Tada
susuk galus, kad košė neišbėgtų.
Įdėk i blėtą kurioj paprastai kepama
višta ar taip dideli šmotai mėšos, ir
prilpik blėton truputį vandens. Kepk
apie tris bertainius valandos, tankiai
apliedama mėsa skystimu. Reikia
valgyti su obuolių koše.

Jautiena su pakepinta duona.

Įdėk i skauradą 1 didelį šaukštą
sviesto ir vieną labai smulkiai su-
piaustytą cibulį. Spirngink iki cibul-
ia bus pakepėdas. Tada pridėk 2
šaukštus duonos (grėvę) atlikusio
nuo kepimo jautienos ar kitos mė-
šos ir i puoduką verdančio vandens.
Pridėk du puodukų sukaptos atlie-
kamos kepintos jautienos žiupeniuką
sausos mustardos, pipirų ir druskos
pagal skonį. Leisk užvirti, tada pri-
dėk šaukštą miltų ar "corn starch",
išleisto truputį drungno vandens.
Padėk skaurada ant vietos kur ugnis
neperdaug karšta ir virink apie pus-
valandį.
Kuomet bus gatava, išpilk mėsą
ant tam tikrai pritaistos (džiuvint-
os — toasted) duonos riekiučių ir
padėk ant stalo. Labai skanus val-
gis.

Lietuvių Rateliuose

MIKO PETRAUSKO
KONCERTAS.

Nors oras buvo šaltas ir dar paprasta diena, vis tik M. Petrausko koncertą perein- to trečiadienio vakarą publi- kos atsilankė taip skaitlingai, kad erdvioj Bohemio salėj vi- sos kėdės buvo užimtos žemai ir galerijoje.

Programas prasidėjo gerokai vėliau negu buvo skelbta — napakenčiama lietuvių vakarų yda.

Reikia pažymėti, kad artis- tai, bent p. Petrauskas ir p. Pocienė, šiuo kartu turėjo ne- laimės „pagauti šaltį“, dėlto, suprantamas dalykas, dainuot- jiems pažeistais dainuojamais- siais instrumentais buvo nelen- gva ir negalėjo duoti to, ką bu- ty galėję duoti sveikais ir pil- nai nustatytais instrumentais. Poni Pocienė vistiek pastatė ant savo. Kad „Rudens lapai“ ir buvo kiek pageltę, ir nuob- dyję, užtat visai šaučiai ir gyvai ji sulakstavo Dell'Acquas Vila- nellę. Tas visa atlygino. Poni M. Janušauskienė šiuo kartu dainavo „pasirinkdama“, tur- but pagal upę, ir tas jau gerai išėjo. Poni Valerija Bučienė su jausmu padainavo Birutės ari- ją „Dievačiai, dievuličiai“ ir ari- ją iš „Madame Butterfly“. Tai visi dainininkai. Pianistas p. A. Pocius, kuris didžiuliam dainininkų akomponavo, davė dar Saint-Saens „Allegro Appa- sionato“ interpretaciją ir Etude de Concert-McDowello. Pianistė p-lė B. Nausėdaitė, kuri kai kurias daininkes paly- dėjo, paskambino dar Gounod- Raffa „Valse de Juliette“.

Dar vienas dalykas žymėti- nas, tai blogas publikos užsila- kymas laiku programo. Rodos, tokiuose vakaruose publika pri- valėtų šiek-tiek rimčiau užsila- kyti. Ypatingai labai peiktina, kad dar artistams nepabaigus, pradėdama rakomis ploti. Toks elgis netik klausytojams ner- vus gadina, bet blogai atsilie- pia ir į artistus.

— Ten buvęs.

NORTH SIDE.

Jau kelinti metai, kaip Northsidiečiai naudojami „viešu knygynų ir prie knygyno pri- klausančia svetaine. Į knygyną susirenka pasiskaityti laikra- ūių ir naudingų knygų, o į sve- tainę — ant prakalbų, diskusij- ū ir tam panašiai. Taipgi sve- taine naudojasi vaikų draugijė- lė „Bijūnėlis“ ir vaikų smuikų orkestra.

Nors svetainė nedidelė, bet labai naudinga ir paranki, ka- dangi jina randasi lietuvių apgyventoj vietoj. Kaip kny- gyną taip ir svetainę užlaiko draugių Sąjūdis bet prie dabar- tinių brangenybių pasidaro daug išlaidų, o ypač palėlus rendoms nesvietiskai. Taigi kad pagelbė- jus Sąjūdiui, Pirmyn Mišrus Choras rengia koncertą ir ba- lių sekmadienį, sausio 29 die- ną Knygyno svetainėje 1822 Wabansia ave. Vakaro pelnas skiriamas Knygyno palaikymui.

Visa progresyviausia visuomė- nė kviečiama kuo skaitlingiau- sia atsilankyti ir paremti kny- gyną, kuris kiekvienam reika- lingas. Atsilankiusieji pralei- site linksmai vakarą.

— Northsidietis.

(Apgarsinimas)

BULGARISKA KRAUJO
ARBATA

Imk šūtinį karštinę cinant gulti PAGELBŪNŲ GAMTAL- UZMUSIMUI SLOGŲ APSAUGOJIMUI nuo influencos SUTVARKIMUI JAKŲ

Bulgariška Kraujo Arbatą susidė- iš tyru žolį. Jos sudėtinė, padaro raudoną kraują gilesnę, pridus tvir- tumo apgalvoti ligas.

Vaistinėms visur parduvinėja. Arba prisistūmę apdrausta našta 1 didelį šeimyninį bakus už \$1.25, arba 3 bakus už \$3.15, arba 6 bakus už \$5.25. Antraštas: H. H. Von Schlick, President Marvel Product Co., 451 Marvel Building, Pittsburgh, Pa.

Atsiimkit laiškus iš Pašto

Šie laišukai yra atėję iš Euro- pos. Kam jie priklauso, tegul nueina į vyriausiąją paštą, (Clark ir Adams gr.) atsiimti. Reikia klausytis prie langelio, kur padėta iškaba „Advertised Window“, lobėj nuo Adams gatvės, pasa- kant laiško NUMERį, kaip kad šiame sąraše pažymėta. Laiš- kus paštas laiko tik keturiolika dienų nuo paskelbimo.

- 1 Abecassis H. T.
- 6 Antonajis Anton B.
- 10 Austini Petru
- 11 Augustinas Deminikas
- 12 Aukšalinas Marijona
- 17 Bardauskas W.
- 30 Rasininkienė Marijona
- 32 Bowszys Wincetis
- 37 Brazauskas Juozapas
- 39 Brusas Juzapas
- 42 Buinarui Antoniui
- 43 Burneiniui Iolitu
- 47 Jasaitaitė Aleksandra
- 49 Cerapas Justinas
- 53 Cibauckos Vilim
- 57 Lukasaviciui Mateiui
- 58 Daraskevich K.
- 59 Daubor Zoffia
- 60 Daukuij Antono
- 64 Dirigella Frank
- 65 Dirmeikiui Benediktui
- 68 Domarkas Jonas
- 71 Duda Dominik
- 90 Garla Maikis
- 91 Gaubas Paimti
- 92 Geis Adams
- 93 Getraclia Franz Toni
- 95 Grigas Waronika
- 114 Janinas Dardielis
- 116 Jokubauskis Jurgis
- 120 Jogunius Juozapu
- 121 Jiska Stanislovas
- 130 Komaszskis Juzapas
- 131 Katelo K.
- 157 Kukuaske Stanislovas
- 165 Litvinas Toni
- 168 Lukauski Boleslavas
- 170 Maciauskis J. Jan
- 174 Martišas Marijonai
- 175 Martinka Petras
- 181 Maszkauskas Izidoris
- 186 Miknaitis Pit
- 189 Mikalauskis Anton
- 191 Mikunas W. L.
- 208 Panksto A.
- 213 Pealeckis Chali
- 215 Perminine Barbara
- 219 Pliukas Anuprui
- 228 Pocius Vaeovas
- 233 Vilkas Povilas
- 234 Puchkorus J. M.
- 237 Racinskio Karolin
- 238 Ragazinskiui Ignaciui
- 239 Rapys Antanas
- 241 Rauba Vincentas
- 242 Rediny Casparas
- 244 Pimkus Parlas
- 245 Perzaukas Antanas
- 250 Rudavicius Jonas
- 251 Simeneca Jaseno
- 265 Simkunai Jozapai
- 266 Sinkinai Jan
- 267 Simkaitis Bruno
- 282 Svelnis Frank
- 284 Tamosis Marcellis
- 298 Urba Jurgis
- 298 Valanauška Petrai
- 299 Vavani Kazimas
- 304 Walontvoviciui Joseph
- 317 Zalis Kazimieras
- 320 Zilis Antanas
- 322 Zirevili Martinas
- 323 Zytkevicz Vincent

SKAITYKIT IR PLATINKIT
"NAUJIENOS"

Pranešimai

LSS. 4-tos KUOPOS susirinkimas bus laikomas sekmadienį, sausio 29, 10 val. ryto RAYMOND CHAPEL salėj, 816 W. 31-st Str. (puse bloko nuo Halsted). Visi nariai pasi- rupinkite susirinkti laiku.

— Sekretorius.

S. L. Ex-Kareivis 3-tos Kuopos susirinkimas įvyks penktadienį, sausio 27, 7:30 v. v. Jurgio svet. Yra svarbių reikalų, visi nariai malonėkit atvykti laiku. — Valdyba.

SLA. 36 Kuopos extra susirinkimas įvyks sausio 29 dieną Aušros svet. 3001 So. Halsted St. antra valandą po piet. Malonėkit visi nariai atsilankyti, nes bus Centro viršininkų rinkimai ir balsavimas dėl įsteigimo prieglaudos namo. — Valdyba.

West Side. — Dr. V. Kudirkos D-jos metinis susirinkimas įvyks subotą, sausio 28 d. kai 8 val. vak. Meliozjo svetainėje. Yra daug svarbių reikalų aptartiui tad visi nariai kviečiami susirinkti. — Nut. Raštininkas.

Bridgeport. — Susivienijimas Bridgeport Draugijų ir Klubų laikys susirinkimą antradienį, sausio 31 d. 8 v. v. Mildos salėj, ant antrų lubų. Visi draugijų atstovai ir valdybos butinai susirinkite.

Nut. rašt. J. V. Dimša.

Viesos prakalbos sekmadienį, sau- sio 29, St. Davis Hall, kansas 32-ro ir Emerald Ave. Kalbės V. K. Rač- kauskas iš New Yorko.

Sestadienį, sausio 28, Sandariečių konferencija Raymond Chapelėj, 816 W. 31ma gv., 8 val. vak.

Sekmadienį, sausio 29, 6:20 v. v. Fellowship House salėj, 831 W. 33rd Place, pokilis V. K. Račkausko pri- imimas. Rengia A. L. T. Sandaros 25 kuopos Komitetas.

North Side. — Koncertas ir bal- lių rengia Pirmyn Mišrus Choras Lie- uosybės Svetainėje sekmadienį, sausio 29 d. Viskas pelnas skiriamas Viešajam Knygynui palaikyti. Kviečiame publi- ką atsilankyti. — Komitetas.

PRANEŠIMAI.

Chicago ir Apaielninkai L. L. Pascho- los Apskritis laikys metinį susirinki- mą sekmadienį, sausio 29 d., 2 val. po pietų sv. Jurgio par. salėj (Bridge- porte). Teikisite būtinai visi susir- rinkti, nes bus renkama nauja valdy- ba šiems metams.

Pirm. J. A. Mickelunas, Sekr. E. Statlėnė.

Lietuvių Nepriklausomo Klubo me- tinis susirinkimas įvyks šeštadienį, 28 sausio, 7:30 v. v. Aušros svetainėje, 3001 So. Halsted Str. Draugai, rin- donkit visi susirinkti paskirtu laiku, nes turim išrinkti darbininkus belii, kuris įvyks 26 vasario Mildos svetai- nė. — Prot. Rašt. J. M. Vainauskas.

— Sekr. A. J. Mosgers.

ASMENŲ JIESKOJIMAI

JIESKAU BROLIŲ PO VARD AIS: Vaeovo, Jono ir Kazimiero Paulau- sky Šiaulėnų valst., Stelmokų kaimo. Turiu svarbų reikalą dėl žemės. Atsi- siskaitė: Bronislava Šiaulėnienė 3791 Archer Ave., Chicago, Ill.

DAILININKAS APOLINA- ras Šimkevičius-Šimkunas gyven- nantis Kaune ant Mickevičiaus gatvės No. 16 įiesko savo krikš- to tėvo, A. Barkevičiaus.

JIESKAU RASTAUS LIUDVIKO Naimo, kuris prasidėjo nuo manęs iš Pittsburgh, Pa., apie šėsi mėnesiai. Girdėjau, kad apie New Yorko m. n. si ar p. a. c. n. e. New Yorko m. n. si. La- bai malonėcia, kad jis pats atsišau- tyti arba žinanti kad pranešyti, nes tu- riu labai svarbų reikalą.

LOUIS NAINIS.

107 Grantham St., N. S. Pittsburgh, Pa.

JIESKAU puseserės Masalčiūtės, po vyru Kaminskiens, iš Lietuvos, Su- valkų rėd. Liudvinavo miesto. Paskui- tinį nuo jos laiška aplaikiu iš Brook- lyn, N. Y., o dabar nežinau kur buva. Turiu svarbų reikalą. Teikisite atsi- siskaiti, arba kas ją žino, malonės pra- nešti, už ką busi dėkinga. Ona Si- dešavičienė, po vyru Leščiūtė, P. O. Box 146, Frankfort Heights, Ill.

JIESKAU JUOZAPŲ LAUCIAUS: turiu svarbų reikalą (gavau žinių nuo brolio Karolio iš Lietuvos). Mel- džiu atsišaukti ar kiti žinanti apie jį praneškit žemiau pridėtu adresu.

PETRAS SATKAUSKAS

10835 Edbrooke Ave. Chicago, Ill.

APSIVEDIMAI.

JIESKAU VAIKINO ARBA NAŠ- lo, kuris mylėtų važiuoti į Lietuvą, ten apsivesti su našle turinčia savo gyvenimą. Moteris yra 37 metų am- žiaus, geros širdies ir gera gospadi- nė. Malonėkite atsišaukti adresuoj- nant Box 529, 1739 So. Halsted St., Chicago, Ill.

JIESKAU VAKINO, KURIS UK- valintų atsiimti iš Lietuvos merginą. Mergaitė yra 19 metų, aukšta, gel- tonplaukė. Jos tėvukai ilgai Ameri- koje gyveno, bet dabar yra abu mir- rė. Vaikinas ar našlys atsišauktis neturi bet senesnis kaip 35 metų. Atsi- siskaitė adresuojant Box 530, 1739 So. Halsted St., Chicago, Ill.

SIULYMAI KAMBARIŲ

ISRENDAVOJIMUI KAMBARIS vieniui arba dviem vaikams, be val- gio. Kambarys švarus, visoki para- kumai garu apšildomas, elektros švie- sa, maudynės ir telefonas.

VANDA LAUSIMAITIS.

3252 S. Halsted St., ant 3-čio lubų Tel. Yard 3004.

JIESKO PARTNERIŲ.

RIKALINGAS PARTNERIS, KU- ris sutiktų suorganizuoti kompaniją naujai išrastam dalykui, su kuriuo bu- ty galima gerai pasiekti. Tokia kompanija į metus laiko padarytu ke- liu šimtu tūkstančių dolerių pelno. Žingidaujanti orcarizavimu tokių pei- nų go biznio, malonėkite atsišaukti tu- govus laišku Naujienos 1739 So. Halsted St., Box 523, arba Tel.: Lafa- yette 1044.

REIKIA DARBININKŲ

MOTERŲ

REIKIA PATYRUSIŲ ir NE- patyrusių moterų popierių sor- tavimui. Kreipkitės:

1451 S. Peoria St.

REIKALINGA Moteris ap- žiūrėjimui 2 vaikų ir namų; ge- ras mokestis, "boardas ir rui- mas.

JOSEPH GIRICH,

660 W. 14th St.

REIKIA MOTERŲ SORTAVIMUI skudurų. Gera alga, nuolatinis dar- bas. Kreipkitės:

COOK & RUBIN,

2648 W. Roosevelt Rd.

REIKIA DARBININKŲ

VYRŲ

REIKALINGI Į DARBĄ SU- manys vyrai, po vieną kiekvie- noj lietuvių kolonijoje. Reikia mokėt susikalbėti angliškai.

Darbas lengvas, ir žmogus su gabumais gali uždirbti \$400.00 į mėnesį. Atsišaukite iš įvairių kolonijų rašydami lietuviškai šiuo adresu, kurį aščiau užrašy- kite ant konerto:

ERWIN MILLER CO., 1207 Garland Bldg., 58 E. Washington St., Chicago, Illinois.

VYRŲ REIKIA ŠIOFERIŲ DIDE- lėn Taxi Co. Gali padaryti \$150 į savaitę. Kapitalo reikia \$400. Išmo- kinsime veltui. Nuolatinis darbas, ge- ra alga; biznis. Chicagoj Bukie pat- sai bosu. Diamond Taxi Agency. 82 W. Washington St. Room 525

REIKALINGAS BUČERIS suprantantis savo darbą. Atsi- siskaitė nuo 4 iki 7 v. vak.

1314 S. 49th Ct.

Cicero, Ill.

REIKALINGAS BUČERIS pa- tyres savo darbą, kalbantis lie- tuviškai, lenkiškai ir angliškai.

2602 W. 23 Pl.

PARDAVIMUI

PARDAVIMUI BUČERNE ir GRO- sernė, visokių tautų apgyventa. Biz- nis išdirbtas per daugelį metų. Par- davimo priežastis — partnerio liga. Parduosiu greitai laiku ir pigiai. No- rinti padaryti gerą gyvenimą, kreip- kitės: 8856 Lowe Ave., arba Tel.: Stewart 9074.

PARDAVIMUI PULRUIMIS, 7 stalai, geras biznis, parduo- da pigiai. Atsišaukite:

901 W. 14th St.

TIKRAS BARGENAS Parduosiu geriausią bučernę ir gro- sernę, kokia dar nebuvo ant pardu- mo lietuviams, vėta \$2,500.00, bet tu- riu pigiai parduoti — priežastis — ap- leidžiu miestą; randasi prie Canal- port netoli Union Ave. Kreipkitės S. G. Tuponich, 1315 W. 18th St. Tel. Canal 1640

PARDAVIMUI SILDUMYNŲ IR mažų daiktų krautuvi. Gera vieta, 5 kambariai pragyvenimui, pigi rėnda. Noriu parduoti greitai, nes turiu ap- leisti Chicago. Atsišaukite:

125 W. 107 St., Roseland, Ill.

BEKARNE PARDAVIMUI, biznis gerai išdirbtas, vieta tirš- tai lietuvių apgyventa, lietuvis duonkepis, gali daryti labai ge- rą biznį; 3601 Emerald Ave.

PARDAVIMUI GROSERNE ir daugelis kitokių daiktų, biz- nis eina labai gerai. Parduosiu visai pigiai, nes esu ligos pri- verstas aplėisti biznį. Atsišau- kite: 3656 S. Union Ave.

PARDAVIMUI puikus groseris lie- tuvių ir kitų tautų apgyventoj vietoj, prie sv. Kryžiaus bažnyčios ir tarp- dviejų mokyklų. Priežastis parduomo- patirsite ant vietos. Meldžiu atsi- siskaiti: 4536 S. Hermitage Ave.

PARDAVIMUI BARBERNE, LA- bai pigiai 4610 S. Marshallfield Ave. Kreipkitės kas vakaras po numeriu 4739 S. Honore St. Tel. Lafayette 5964

PARDAVIMUI BUČERNE ir GRO- sernė ant Town of Lake, beveik vieny lietuvių apgyventa: 1 ice box vėtas \$500.00, trejos vogos, (skalė) — \$400. 2 geriausi show casai, vėrtės \$200.00 4 counterai po \$50.00. Visos lentynos stakos ir viskas kas yra šore. Par- daviau už \$1,175.00. Atsišaukite grei- tai: 4537 S. Paulina St

PARDAVIMUI BUČERNE ir GRO- sernė visokių tautų kolonij. Biznis senas ir geras. Parduosiu pigiai. Priežastis parduomo patirsite ant vie- tos.

2722 W. 47th St.

Lafayette 5864.

PARDAVIMUI SALIUNAS, GERA vieta, biznis nuo senai išdirbtas, ly- gas ant 3 metų. Tarp 2 didelį dirb- tų didžiausias strykturų privažia- vimas iš visų miesto krautu. Kas šit- tą vieta nupirks, tas pasigalės. Prie- žastis parduomo — savininkas turi 2 biznių. 2607 S. Halsted St.

PARDAVIMUI SALIUNAS, PUSE arba visas su barais, kreipkitės prie imti ir namų. Svetimaučių ap- gyventa vieta, biznis gerai eina. Par- davimo priežastis patirsite ant vietos.

927 W. 54th St.

PARDAVIMUI

PARDAVIMUI SALIUNAS GE- roj vietoj, apgyventa lietuvių ir sve- timaučių. Parduomo priežastis, turiu kitą didelį biznį. Kreipkitės:

626 W. 18th St.

Tel.: Canal 2964

PARDAVIMUI KARČIAMA, TIR- tai apgyventa lietuviams. Biznis iš- dirbtas per 20 metų. Parduomo prie- žastis, nesutikimas partnerių.

4530 S. Paulina St.

Ant Town of Lake

PARDAVIMUI SALIUNAS SU restoranu, tarp didžiulius dirbtuvų. Parduosiu iš priežasties, kad pirkau kitą biznį su namu, tad šitą turiu greitai parduoti.

ANTANAS STUKUS,

1834 W. 29th St. Tel.: Lafayette 3230

PARDAVIMUI SALIUNAS, visas arba tik pusė, labai gera vieta bizniui, 4 kambariai del gy- venimo. Parsiduoda labai pigiai, nes yra didė svarbus reikalas parduoti 3159 S. Halsted St.

RAKANDAI

5 KAMBARIŲ VELIAUSIOS MA- dos rakandai turi but umai parduoti antsyk ar atskirai už teisingą pasi- ulymą. Tappi grojliškis pianas pri- jungta Ukelele ir didelis dubeltava sprendžia phonograpas su rekordais. Viskas gvarantuota. Rezidencija.

1922 S. Kedzie Ave.

PARDAVIMUI 2 KAMBARIŲ RA- kandai visai gerai, kaip nauji.

Atsišaukite:

ADOLFAS POCEVICIA

1947 S. String St.

Iš fronto sklėpe.

PARDAVIMUI 5 KAMBA- rių geri rakandai. Parduosiu pi- giai ir galima gyventi tuose pačiuose kambariuose. Priežas- tis parduomo — savininkas va- žiuoja Lietuvoje. Galite matyti bile laiku 3362 S. Lowe Ave.

AUTOMOBILIAI

RETAS TOKS BARGENAS Oakland 5 pasazierių touring auto- mobilius, geriausias mechaniskame padėjime. Tajera kaip ir nauji. Šis automobilis tik-kia perėjės dirbtuve, pamalesvotas ir nikeluotas, faktiškai atrodo kaip naujas automobilis.

Padarėme specialė kainą ant šito au- tomobilio kad parduosiu šią savaitę už \$400 pridėdamis ekstra tajeri ir vi- sus reikalingus įrankius.

Lengvi išmokėjimai

Dirbtuvės brėnčius

OAKLAND MOTOR CAR CO.,

2425 Michigan Ave. Tel. Calumet 4310

PIGUS IR GERAS AUTOMOBIL- ius 7 pasazierių. Paige sedan; atrodo kaip naujas ir eina kaip naujas. Par- duosiu arba malnysiu ant namo, far- mos leto, bučernės ar bile kokio ki- tokio biznio. Kreipkitės pas:

C. P. SUROMSKI

3346 So. Halsted St.

PARDAVIMUI AUTOMOBILIUS, Hudson Sedan, 7 pasazierių; labai ge- rai rėmė stovyje. Didelis bargenas, už \$875.00. Visai kaip naujas. Galima matyti prie gasolino stoties, 2100 S. Laflin St.

NAMAI-ZEMĖ

PARDAVIMUI — 447 E. 44th St., ar- ti Grand Boulevard; 3 aukštų ir sklepas murinis; namas ir akmens namas 3 flatu, 7, 8 ir 8 kambarių, apšildomas. Cash \$3,500. Kaina \$13,500.

PARDAVIMUI — 618 W. 26th St., ar- ti Wallace St., 2 aukštų ir sklepas murinis namas; akmens namas 3 flatu, 7, 8 ir 8 kambarių, pečiaus šiluma. Cash \$2,500, kaina \$9,000.

PARDAVIMUI — 2826 Emerald Ave.,

2 aukštų ir sklepas murinis namas,

2 fl. ir garadzius, 2 šeimynų ant- ras aukštas, 7 kambariai pirmanio floro. \$2,500 — Kaina \$7,500.

PARDAVIMUI — Šiaurvakarinis kam- pas Emerald Ave. ir W. 25th Pl., 2 aukštų ir sklepas, murinis na- mas; 6 flatal 5 ir 4 kambariai kiek- vienam. Cash \$2,500. Kaina \$6,500.

Turime paskolos ant apšičiau māt- ty prapėrij ir dabartiniai savini- kai nori davor parduoti, kad išly- ginsu savo tėvų paluknas.

SĖTE YRA TIKRI IR SENU LAIKU

BARGENAI IR NE YRA AUKŠTOS

KAINOS.

Taipgi 3057 S. Halsted St. Krautu- vė ant rendos 25x75. Galima užimti apie kovo 1.

KOCH & CO.,

2603 S. Halsted St.

Tel.: Yards 1148.

PARDAVIMUI 2 AUKŠTŲ PUI- kus murinis namas, su ("hardware") bizniui. Priežastis parduomo, važiuo- ty į kitą kraštą. Parduosiu labai pi- giai. Atsišaukite:

P. A. LEMONT,

5133 S. Halsted St.

LIETUVIAI, TĖMYKIT!

Norėdami pirkti farmas, kreipkitės prie musų, o atrastie teisinga patar- navimą ir tikra lėkėjimą. Mes paty- rėme agentų šėlmystes, tad praneša- me, kad apsisaugoti nuo ju. Mes pa- tarnausim vienėdienais. Čia randasi agentas, kuris Chicagoj iš wholesale medų pardavoja ir sako, kad Hart, Mich. medus.

F. STANKEVICH,